

ZPRAVODAJ Veverská Bítýška

BŘEZEN 2024

Vážený spoluobčané, sousedé,

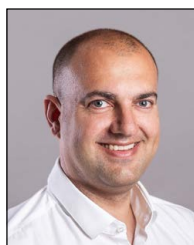
všechny vás srdečně zdravím a vítám vás u letošního prvního vydání Zpravodaje. V tomto čísle bych vám rád přiblížil dění v našem městě a podrobněji vás informoval o důležitých událostech a akcích, které se plánují a připravují.

Od minulého Zpravodaje proběhla dvě zasedání zastupitelstva. Zápisy z nich si můžete prohlédnout na www.veverskabityska.cz/urad/zastupitelstvo-mesta/zapisy-zasedani-zastupitelstva/ (odkaz v QR kódu). Jedná se o zápisy číslo 7/2023 a 1/2024.

Na prvně zmíněném zasedání zastupitelstva byl schválen rozpočet města na letošní rok. Komentář k důležitým příjmům i výdajům, včetně popisu plánovaných akcí, si můžete přečíst na stranách 2–3.

Vážený susedé, než se naplno ponoříte do dalších stránek Zpravodaje, chtěl bych vám popřát nejen krásné jarní dny, ale také rok plný zdraví, štěstí a dobré nálady.

S přáním všeho dobrého
Ing. Lukáš Zavadil, starosta

Masopustní průvod městem

fotografie z letošního ročníku

> strana 6

Školní ples

ples byl zahájen polonézou

> strana 8

Rok 2023 na meteorologické stanici Veverská Bítýška

> strana 15

Na soutoku: Lucie Urbancová

rozhovor

> strana 16

Rozpočet Veverské Bítýšky na rok 2024, včetně popisu plánovaných akcí

Díky rozumnému a zodpovědnému hospodaření skončila finanční bilance našeho Města za rok 2023 s **výrazným přebytkem**. Tento výsledek nám umožňuje letos zahájit několik složitějších a finančně náročnějších projektů, financovaných z vlastních zdrojů, bez potřeby úvěru.

Aktivní vyhledávání dotačních titulů a kvalitní příprava žádostí nám přinese rovněž další dodatečné příjmy. **Očekávaná celková výše dotací by měla přesáhnout částku 15 000 000 Kč.** Dotace budou poskytnuty z Evropských fondů, Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva vnitra a od Jihomoravského kraje.

PŘÍJMOVÁ STRÁNKA

Celkový předpokládaný příjem Města na letošní rok je 87 685 800 Kč.

Koncem roku 2022 zřídilo Město 2 termínované vklady. Jeden u ČNB a druhý u Komerční banky. Celkem bylo na tyto účty vloženo 65 000 000 Kč volných finančních prostředků, které Město v loňském roce nevyužilo.

Za loňský rok tyto termínované vklady přinesly do městského rozpočtu částku **3 798 158 Kč.**

VÝDAJOVÁ STRÁNKA

Na tomto místě si dovoluji rozepsat důležité výdaje Města.

Základní škola, 2 000 000 Kč

- Kompletní zasítování školy Wifi.
- Vzduchotechnika pro výměnu vzduchu v malé tělocvičně.
- Běžné opravy.

Mateřská škola, 2 000 000 Kč

- Rekonstrukce plotu na pracovišti Zábíteš.
- Rekonstrukce hřiště na zahradě pracoviště Zábíteš.
- Běžné opravy.

Kulturní dům, 3 000 000 Kč

- Začátkem letošního roku byl nainstalován systém měření hluku v sále kulturního domu. Tento systém zaznamenává aktuální hluk a signalizuje případné překročení. Tímto krokem by se měla snížit míra hluku na zákonnou mez.
- Instalace předokenních rolet, které utlumí jak světelný, tak i akustický dopad na sousedy.
- Renovace parketové podlahy v hlavním sále.
- Oprava elektroinstalace.
- Rekonstrukce divadelního klubu „Pod prkny“.
- Další běžné opravy.

Veřejné osvětlení, 7 500 000 Kč

- V loňském roce proběhlo kompletní zaměření veřejného osvětlení v rámci Veverské Bítýšky, včetně Nových Dvorů. Na základě zaměření byl zpracován projekt na obnovu veřejného osvětlení, v rámci kterého bude Město žádat o dotaci na nové úsporné LED lampy. Zhruba 50 % nákladů by mělo být pokryto z dotace. Zbytek se vrátí během 6 let na úspoře elektrické energie.

Místní rozhlas, 6 400 000 Kč

- V letošním roce je v plánu obnova rozhlasové sítě, která je zastaralá a na mnohých místech poruchová či nefunkční. Nový bezdrátový rozhlas bude plnit i funkci včasného varování obyvatelstva, a díky tomu na něj budeme moci čerpat dotaci.

Smuteční síň, 1 000 000 Kč

- Kompletní oprava ploché střechy smuteční síně, která byla v loňském roce opravena pouze provizorně, aby bylo zabráněno dalším škodám.
- Oprava ventilace + topení.
- Další drobné opravy.

Výkup nemovitostí pro potřeby města, 15 550 000 Kč

- Jedná se o 2 nemovitosti stojící naproti budově základní školy (bývalá pekárna).
- Možné budoucí využití: rozšíření chodníku v tomto úzkém místě / pro potřeby základní školy / sociální bydlení.
- Tento výdaj byl v rozpočtu již na loňský rok, reálný převod proběhne v průběhu března letošního roku. Kupní smlouvy jsou již podepsány.

Odkup 1/2 podílu budovy zdravotního střediska, 10 000 000 Kč

- Z důvodu ukončení praxe MUDr. Evy Hošnové Město odkupuje její podíl na budově zdravotního střediska. Odkup se týká i kompletního vybavení pediatrické ordinace, která tímto krokem zůstane zachována a připravena pro nového pediatra. Bez připravené ordinace bychom měli vyhlídky na obnovení pediatrické péče víceméně nulové. Kupní smlouva byla podepsána.

Senior taxi, 300 000 Kč

- V loňském roce se bohužel nepodařilo zajistit vhodného provozovatele, nyní probíhá jednání s taxislužbou Tišnov. Věříme, že v letošním roce již uskutečníme zkušební provoz.

Vývařovna obědů, rekonstrukce kuchyně, 1 000 000 Kč

- Aktuální vybavení kuchyně je cca 30 let staré a z hlediska dnešních standardů nevyhovující.
- V loňském roce byla vypracována studie nové vývařovny tak, aby bylo možné větší část rekonstrukce hradit z dotací. Město má oficiálně přidělenou dotaci ve výši 1 778 700 Kč. Budeme tedy pokračovat na příprave rekonstrukce.

Hasiči – cisternová automobilová stříkačka, 5 500 000 Kč

- V loňském roce se podařilo získat dotaci na novou automobilovou cisternovou stříkačku ve výši 5 700 000 Kč. Byla podepsána kupní smlouva a vozidlo je nyní ve výrobě. Předpokládané dodání je koncem letošního roku.

Sběrný dvůr, 1 000 000 Kč

- Nové oplocení a elektrická brána stávajícího sběrného dvora.
- Vypracování projektové dokumentace na nový sběrný dvůr.

Vzhled obce, 4 500 000 Kč

- Pořízení kontejnerového vozidla Toyota Hilux. Na vozidlo je možné časem dokoupit i další příslušenství, jako například nádrž na zalévání, radlici na odhrnování sněhu nebo sypač.
- Pořízení 6 ks kontejnerů na bioodpad. Tyto kontejnery budou rozmístěny po Veverské Bítýšce a budou sloužit občanům pro uložení bioodpadu. Kontejnery budou zakoupeny s dotačním příspěvkem.
- Pořízení velké malotraktorové sekačky s košem pro sečení velkých ploch (sídliště, Kašparova louka atd.).
- Pokračování ve tvorbě nových trvalkových záhonů.
- Bezpečnostní řezy stromů, parkové úpravy.
- Pořízení zastávkových přístřešků na zastávky v ulici Dlouhá (u mlýna). Na tyto zastávky bude požádáno o dotaci, jakmile bude otevřen odpovídající dotační titul (březen/duben).
- Obnova městského mobiliáře (lavičky, odpadkové koše).

Místní komunikace – výstavba, 14 100 000 Kč

- Obnova části komunikace Pod Horkou / Nádražní, včetně vybudování splaškové a dešťové kanalizace. Na tuto akci byla z Ministerstva pro místní rozvoj získána dotace ve výši 3 123 525 Kč.
- Obnova koncové části ulice Okřínek, včetně obratiště.
- Vytvoření parkovacích stání na sídlišti – momentálně se projektuje návrh, který bude občanům představen.
- Projekt na obnovu koncové části komunikace Tejny.
- Pod položkou „místní komunikace“ je rezervována částka na výkup pozemku pro budoucí spojnici ulic 9. května – Hvozdecká. Momentálně probíhá proces získání klíčového pozemku do majetku města.

Chodníky – výstavba, 5 100 000 Kč

- Chodník v úseku „útulna“ – Trhovice – proběhla směna pozemků, momentálně čekáme na schválení projektu ze strany PČR a Správy a údržby silnic, která má ve správě přilehlou silnici.

- Chodník 9. května v úseku nové výstavby (k benzince). Aktuálně probíhají projekční práce.
- Chodník V Brance – aktuálně probíhají projekční práce.
- Výstavba přechodu galanterie – kostel. K tomuto záměru se občané vyjádřili v anketě v loňském roce. PRO realizaci přechodu se vyslovilo 85 % hlasujících. Na přechod byl vypracován projekt, ke kterému se následně vyjadřovala Policie České republiky a povoloval jej formou veřejné vyhlášky Odbor dopravy města Kuřimi. Legislativní povinnosti nás poměrně zdržely a konečné povolení bylo obdrženo až na přelomu roku. Realizace by měla proběhnout na jaře letošního roku.

Příspěvky z rozpočtu města

Město Veverská Bítýška dlouhodobě podporuje místní sdružení, spolky, kluby a zájmové skupiny. Pro letošní rok bude rozděleno mezi tyto žadatele celkem 1 636 100 Kč.

Žadatel o příspěvek	částka dotace
Příspěvek FC Veverská Bítýška, z.s.	345 000 Kč
Příspěvek Tenis club Veverská Bítýška – investiční – výstavba 1. patra kabin	200 000 Kč
Příspěvek Římskokatolická farnost Veverská Bítýška – oprava kostela	200 000 Kč
Příspěvek Hockey club Veverská Bítýška	184 000 Kč
Příspěvek MC Oříšek, z.s.	148 000 Kč
Příspěvek Svaz důchodců Veverská Bítýška	100 000 Kč
Příspěvek Divadlo Prkno, z.s.	60 000 Kč
Příspěvek Tenis club Veverská Bítýška – neinvestiční	51 800 Kč
Příspěvek Gynness Brno, s.r.o. – gynekologická ambulance	51 800 Kč
Příspěvek Krojování Veverská Bítýška, z.s.	45 000 Kč
Příspěvek Klub vodní turistiky Veverská Bítýška	41 000 Kč
Příspěvek Junák-český skaut, středisko Veverská Bítýška, z.s.	40 000 Kč
Příspěvek SH ČMS, pobočný spolek	40 000 Kč
Příspěvek Dům dětí a mládeže Brno	34 500 Kč
Příspěvek Diecézní charita Brno – odlehčovací služba	26 400 Kč
Příspěvek Spolek přátel tělovýchovy Veverská Bítýška	25 000 Kč
Příspěvek Diecézní charita Brno – pečovatelská služba	16 600 Kč
Příspěvek Český zahrádkářský svaz, ZO Veverská Bítýška	10 000 Kč
Příspěvek Pionýr	10 000 Kč
Příspěvek Svaz důchodců Chudčice	7 000 Kč

Ing. Lukáš Zavadil

Matriční statistika za rok 2023

K 31. 12. 2023 měla Veverská Bítýška 3 220 občanů. V roce 2023 se narodilo 25 dětí a zemřelo 31 spoluobčanů.

Anežka Dvořáková

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka se ve Veverské Bítýšce uskutečnila dne 6. ledna 2024. Finanční částka byla přepočtena na Městském úřadě Veverská Bítýška za účasti zástupců města a Charity. Výnos sbírky byl odeslán na účet Charity Česká republika.

**Výnos sbírky ve Veverské Bítýšce:
131 653 Kč + 39 € + 30 centů + 1 dolar**

Výňatek z děkovného dopisu pro starosty obcí od Ing. Jaroslavy Klapalové, ředitelky Oblastní charity Tišnov:

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA V TIŠNOVSKÉM DĚKANSTVÍ

I když lednové počasí koledníkům nepřálo, více než 1 500 jich vyšlo do ulic obcí a měst tišnovského děkanství a přinášelo požehnání do našich domovů.

Upřímně děkujeme za vlídné přijetí koledníků i za štědré dary, které byly vloženy do tříkrálových pokladniček. Výtěžek sbírky činil 2 408 578 Kč.

Získané finanční prostředky se z větší části vrací zpět do našeho regionu. Výtěžek sbírky nám otevírá cestu k trvalému poskytování péče nemocným a umírajícím prostřednictvím našeho domácího hospice, umožňuje podporovat práci s lidmi s mentálním postižením a rozvíjet aktivity nízkoprahového klubu, který se věnuje práci s dětmi a mladými lidmi. Podpoří naše terénní služby, abychom mohli i nadále pečovat o ty, kteří by bez pomoci sami zůstat doma nezvládli. Pomohou nám rozvíjet stále žádanější službu sociálního poradenství a přispějí na provoz Dobrovolnického centra, v rámci kterého naši dobrovolníci navštěvují osamělé lidi a tráví s nimi volný čas. Tříkrálová sbírka představuje nejrozsáhlejší dobrovolnickou akci v České republice. Bez

podpory dobrovolníků, bez zázemí a především bez ochoty a času, který věnujete sbírce v obcích, by tato akce nemohla být tak úspěšná. Děkujeme ze srdce za trvalou spolupráci a za vaši nezištnou podporu, která umožňuje Charitě pokračovat v její práci. Předějte prosím naše poděkování občanům vaší obce.

Ing. Jaroslava Klapalová, ředitelka Oblastní charity Tišnov

Odpadové okénko

1 Vážení spoluobčané, rádi bychom vás informovali o spolupráci mezi městem Veverská Bítýška a společností Dimatex, která zajišťuje charitativně-ekologický sběr textilu a bot.

Sběrné kontejnery firmy Dimatex jsou určeny k druhotnému využití textilních materiálů. Naleznete je zde:

P.	Místo	GPS
1	M. Kudeříkové 1/2	49.279077; 16.438398
2	M. Kudeříkové 2/2	49.279168; 16.438323
3	Za OÚ ul. Boční 1/2	49.276705; 16.435292
4	Za OÚ ul. Boční 2/2	49.276782; 16.435303
5	Na Bítýškách	49.270361, 16.433037

V sídle firmy ve Stráži nad Nisou provozuje firma mimo jiné vlastní charitativní šatník, díky němuž může kdykoliv poskytnout ošacení lidem v nouzi.

✓ Co patří do sběrného kontejneru:

Čistý a suchý textil (veškeré oděvy, bytový textil – záclony, závěsy, povlečení, potahy, ubrusy a deky) zabalený v zavázaných (zauzlovaných) igelitových pytlích/taškách, dále také spárované (svázané) nositelné boty a hračky.

✗ Co nepatří do sběrného kontejneru:

Znečištěný nebo mokrá textil, matrace, molitan, koberce, tašky, ústřížky látek, netextilní materiály, komunální odpad, elektrospotřebiče.

Z odpadové části textilu firma vyrábí textilní kompozit Retextil – profily a městský mobiliář (lavičky, kryty na kontejnerová stání, plotovky, kompostéry a další). Tento materiál kombinuje nejlepší vlastnosti dřeva a plastu – je neabsorpční (odolný proti vlhkosti, vodě a nízkým teplotám), odolný (o 40 % mecha-

nicky odolnější než srovnatelné plasty), recyklovatelný (z 95 % složen z recyklovaného materiálu – textil a LDPE fólie).

2 Vážení občané, dovolte, abychom vás informovali o chystajících se novinkách v oblasti odpadů.

Město má objednané tři červené kontejnery na **drobný elektroodpad**, které budou umístěny na sídlišti, dále vedle potravin Hruška a u bytových domů na ulici M. Kudeříkové. Konkrétní místa ještě upřesníme, ovšem kontejner bude poměrně nepřehlédnutelný. Má výraznou červenou barvu a rozměry cca 1×1 metr. Kontejnery jsou nyní ve výrobě a očekáváme dodání během dvou až tří měsíců.

Další novinkou bude možnost uložení **použitého jedlého oleje** do nádob k tomu určených. Nádoby připomínají klasické popelnice a budou se nacházet v blízkosti červených kontejnerů. Instalaci chceme spojit s umístěním kontejnerů červených. Olej bude možné ukládat do popelnice **pouze v uzavřených PET lahvích. POZOR! Olej se nesmí nalévat přímo do popelnice!**

Informace ze sběrného dvora

Upozorňujeme občany, že na místním sběrném dvoře není možné ukládat stavební odpad, sádkartony a sanitární keramiku. Stavební odpad a sanitární keramiku likviduje firma Pokros Čebín nebo některé jiné sběrné dvory.

Na sběrném dvoře je možné ukládat starý nábytek, sedací soupravy apod. Obsluha sběrného dvora prosí občany, aby tento velkoobjemový odpad vozili již v rozloženém stavu s vyseparovanými částmi, které je možné uložit do tříděného odpadu.

Anna Houdková

Novinky z naší knihovny

Rok se s rokem sešel a ještě než jsme se všichni rozprchli slavit Vánoce, tak jsme v knihovně v prosinci vyhlásili vítěze prvního ročníku soutěže **Lovci perel**. Do soutěže se zapojilo 15 čtenářů, kteří dohromady přečetli 68 knih. Naprostým vítězem byl Zdeněk Bedřich, který přečetl 12 knih, a za to mu náležela zasloužená odměna. Druhý ročník soutěže odstartoval druhého února, sbírat perličky mohou lovci opět až do prosince, těšit se mohou také na nově přidané knihy.

Únor byl ve **znamení pohádek a seznámení se s naší knihovnou**.

Děti ze Základní školy Lažánky se naučily používat knižní katalog, zjistily, jak se třídí knihy, a společně

jsme si vytvořili svůj vlastní příběh.

Lesní klub Zahrátky k nám zavítal poslechnout si pohádku, prohlédnout si knihy a také se seznámit s knihovnou.

Postupně se u nás také vystřídaly všechny třídy z Mateřské školy Veverská Bítýška a troufám si říci, že jsme si to všichni užili.

Měsíc únor nám završily ty nejmenší děti z klubu Elánek v Chudčicích.

V březnu – měsíci čtenářů – se s námi **cestovatel Michal „Štěpy“ Štěpánek** (Štěpy na cestách) podělil o své zážitky z Gruzie. Akce se konala ve čtvrtek 14. března v zasedací místnosti na ulici Boční.

V pátek 22. března se uskuteční již druhá **Noc s Andersenem**, tentokrát na téma „Eduard Petiška“, protože na letošek připadá sté výročí jeho narození.

Přihlašování na Noc s Andersenem probíhá od 4. března. Přihlášky jsou k vyzvednutí v knihovně, popřípadě po zažádání na e-mailu. **POZOR!** Oproti loňskému roku tu máme malou změnu: každý, kdo se chce zúčastnit, musí nakreslit obrázek na téma „Eduard Petiška“. Prvních deset dětí, které odevzdají obrázek v knihovně, se bude moci zúčastnit. Akce je určena pro školní děti a přihlašování na akci bude ukončeno 20. března. Více info se dozvíte přímo v knihovně. Na všechny se budeme moc těšit!

Ráda bych ještě čtenáře pozvala na květnové autorské čtení s paní spisovatelkou Markétou Harasimovou, které se bude konat na ulici Boční ve čtvrtek 9. května, čas bude ještě upřesněn.

Sabina Hofmanová

Masopustní průvod městem

I letos Město Veverská Bítýška organizovalo dne 10. února „v pravý masopustní čas“ Masopustní průvod městem. Přes všechny nástrahy se zúčastnili pouze silní jedinci a spoluobčané, kteří fandí této veselé zábavě. Poděkovat chceme všem rodinám, které veselým maskám otevřou dveře a připraví malé pohoštění. Obzvláště potom děkujeme manželům Daně a Jiřímu Peňázovým. Už od začátku našich průvodů nás Jiří doprovází hrou na harmoniku a Dana svým zpěvem.

Všem účastníkům patří velký dík.

Anežka Dvořáková

Foto Miroslav Krystek, více na www.veverskabityska.cz

Adventní Vídeň

Žáci 9. ročníku se v pátek, 15. 12. 2023, zúčastnili jednodenního zájezdu do Vídně. Měli možnost si prohlédnout barokní zámek Schönbrunn s audio průvodcem, jeho okolí s vánočními trhy a Neptunovu kašnu v zámeckém parku. Během prohlídky historického centra Vídně s paní průvodkyní viděli Katedrálu svatého Štěpána s vánočními trhy, vídeňský hradní komplex Hofburg i s místem, kde žije rakouský prezident, galerii umění Albertinu, Rakouskou národní knihovnu, Státní operu, Přírodovědné a Uměleckohistorické muzeum a s trochou štěstí zahlédli krásné bílé koně lipicány ze Španělské dvorní jezdecké školy. Líbily se jim krásně nasvětlené největší vánoční trhy ve Vídni před Vídeňskou radnicí s kluzištěm a množstvím stánků s vánočními ozdobami, teplým punčem, různými sladkými dobrotami, svícný a dalšími možnými dárky. Do Veverské Bítýšky si žáci odváželi spoustu krásných zážitků z vánoční Vídně, na které nezapomenou.

Lyžařský výcvikový kurz v Peci pod Sněžkou 2024

Jako každý rok se naše škola vydala na lyžařský kurz k pokoření svahů našich nejvyšších hor Krkonoš. Do Pece pod Sněžkou se letos třetí únorový týden vydali žáci 7. a 8. ročníku.

Zázemí měla školní výprava v hotelu Energetik, kde bylo o naše žáky náležitě postaráno. O spokojená břítka našich žáků se starala skvělá kuchyně, o regeneraci unavených nohou zase hotelový bazén.

I když počasí našim nadějným lyžařům nepřálo (sněžilo, přšelo, foukal silná vítr), tak se naši mladí nadějní lyžaři nezalekli a celý týden vykrajovali oblouky na krkonošských sjezdovkách.

Všichni naši žáci za celý týden udělali na lyžích velký pokrok, podnikli „ski tour“ do Janských Lázní, zvládli jízdu na různých druzích vleků, poznali nové kamarády a užili si spoustu legrace při večerních programech.

Těšíme se zase za rok. Skol!

Opičí dráha prvních tříd

V úterý, 16. 1. 2024, se sešly třídy 1. A a 1. B společně v tělocvičně. Byla pro ně přichystána opičí dráha, na které si mohly vyzkoušet svou obratnost i rychlost. Obě

třídy měly natrénováno, takže se všem dobře dařilo. Děti přeskakovaly, prolézaly i přelézaly různé překážky, běžely po lavičce, a dokonce po odrazu na můstku vyskočily na vysokou švédskou bednu. Celá akce probíhala za hlasitého fandění všem závodníkům. Všechny děti dostaly za svůj výkon zaslouženou jedničku.

Švihadla 2024

V úterý, 23. 1. 2024, proběhla na naší škole pro žáky 2. a 3. ročníku soutěž v přeskokách přes švihadlo. Soutěže se tentokrát zúčastnili všichni žáci. Cílem bylo dosáhnout co největšího počtu přeskoků za 30 vteřin. Všichni soutěžící se moc snažili a ti, co právě neskákali, usilovně fandili. Za svoje výkony získali všichni sladkou odměnu a ti nejlepší obdrželi diplom.

Přehled vítězů:

2. ročník

1. místo Messiah Edith Veronika Júlia II. A 80 skoků
2. místo Bednář Vojtěch II. B 62 skoků
3. místo Šancová Natálie II. A 57 skoků

3. ročník

1. místo Kovařík Alexandr 63 skoků
2. místo Váňová Magdalena 60 skoků
3. místo Jenišová Tamara 55 skoků

Školní kolo konverzační soutěže v anglickém jazyce

Ve středu, 24. ledna, 2024, proběhlo po vyučování školní kolo konverzační soutěže v anglickém jazyce pro 8. a 9. ročníky. Soutěž začala společným poslechem, ale hodnotily se především jazykové a komunikativní kompetence. Žáci byli rozděleni do dvojic a tím se stali aktivními účastníky konverzace,

neboť nejen odpovídali na otázky, ale museli je zároveň tvořit a klást a prokázat tak svoji schopnost vést a udržovat skutečnou konverzaci. Důležitou rolí je práce zkoušejících, kteří pomáhají stydlivějším účastníkům konkurovat těm dominantním a poskytují více podnětů k diskusi.

Úroveň soutěže byla opravdu vysoká a velmi děkujeme všem účastníkům za jejich předvedené výkony.

Výsledky: 1. místo: Kryštof Kudláček, IX. B
2. místo: Beáta Pospíšilová, IX. C
3. místo: Elisabeth Sofie Žilová, IX. B

V pondělí 29. ledna 2024 proběhlo školní kolo pro žáky 6. a 7. ročníků.

Výsledky: 1. místo: Todor Ralevski, VII. A
2. místo: Karel Vodný, VII. A
3. místo: Michal Gric, VII. B

V okresním kole bude naši školu reprezentovat David Novotný z VI. A, neboť v době konání soutěže jsou umístění žáci na školním lyžařském výcvikovém kurzu.

Prvňáčci ve Vidě

V pátek, 26. 1. 2024, navštívily společně třídy 1. A a 1. B vědecko-zábavní park Vida v Brně. Autobus žáky dovezl včas na místo a mohla začít naše návštěva programu Albatros v Divadle vědy. Dvacetiminutový program o vzduchu, létání, panu Fukovi, doplněný písničkami a zajímavým programem, děti zaujal. Potom děti se rozprchly vyzkoušet si na vlastní kůži

plno zajímavých atrakcí. Na závěr měly děti možnost zakoupit si pár suvenýrů z místního občůdku. Akce se vydařila a dětem se výlet líbil.

Školní ples

Dne 27. 1. 2024 proběhl v Kulturním domě ve Veverské Bítýšce již tradiční školní ples. Žáci 9. ročníku doplnění některými osmáky zahájili ples polonézou, která plynule přešla v taneční vystoupení na slavnou píseň Tiny Turner The Best. Mladí pánové, proměnění v elegantní gentlemany, a jejich dámy v bílém byli prostě okouzlující. Vše zvládli na jedničku a byli oceněni dlouhým potleskem zcela zaplněného sálu, ve kterém málokteré oko maminek a babiček zůstalo suché. Kapela PartyLeaders, která hrála po celý večer, měla pozitivní ohlasy, stejně tak i fotokoutek. Ale o zábavu se postarali hlavně letošní devátáci, kteří si ještě navíc připravili půlnoční taneční překvapení. Dalším překvapením bylo pěvecké vystoupení části pedagogického sboru, který si za doprovodu kapely zazpíval známou píseň přetextovanou na školní prostředí. Atmosféra celého večera byla skvělá. Ples si užili jak rodiče, prarodiče, zaměstnanci školy, tak jejich děti. Všem sponzorům děkujeme za příspěvky na organizaci plesu. Letošní ples skončil a už abychom začali přemýšlet nad příštím rokem...

Žáci 4. B na kluzišti

Žáci 4. B navštívili dne 1. 2. 2024 brněnské kluziště na TeePee. Chlapci si zahráli hokej a dívky zkusily skupinovou jízdu. Na závěr si žáci vyzkoušeli závody ve slalomu i rychlé jždě. Všem se bruslení velmi líbilo.

2. třídy v Rozmarýnku

Žáci 2. tříd navštívili dne 1. 2. 2024 ekologické sdružení Rozmarýnek v Brně-Jundrově. Téma programu bylo Čarovné bylí. Žáci se učili poznávat bylinky, jejich vůni, ochutnali čaj z bylinek, vyzkoušeli si bylinky poznávat a složit jejich části. Zahráli si, jak bylinkami léčit různé nemoci a bolesti. Vlastnoručně si vyrobili hojivou mast. Na závěr si prošli zahradu s domácími zvířaty a zahráli si různé hry. Program se dětem moc líbil.

kolektiv zaměstnanců ZŠ

Bílý den

Dne 25. ledna proběhl v mateřské škole projektový den s názvem „Bílý den.“ Děti již od rána přicházely do mateřské školy v bílém oblečení. Pro děti byl nachystaný a připravený program plný her a soutěží... Z vyprávění a zážitků dětí jsme usoudili, že se jim tento den líbil, za což patří poděkování i vám, rodičům. Děkujeme za snahu sehnat a obléci děti do bílého oblečení. Budeme se těšit na další projektový den.

Výroba zmrzliny

Eskymácký týden jsme ve školce prožili s různými pohybovými a výtvarnými aktivitami. Nejzajímavější byla pro děti výroba pomerančové zmrzliny – ledové tříště. Děti si oloupaly pomeranče, naskládali jsme je do mixéru a zalili vodou a vrrrrrrrrrr, už se to točilo. Poté jsme připravenou pomerančovou směs nalili do tvořitek na led ve tvaru ryby a vložili do ní zmrzlinová dřívka. Připravené zmrzliny jsme odnesli do mrazáku a už jsme se velice těšili na druhý den, jak si na nich pochutnáme.

Návštěva knihovny

Během návštěvy mateřské školy v knihovně mohly děti prozkoumat různé knihy, poslouchat příběhy od knihovnice a zapojit se do aktivit spojených s knihami.

Děti mohly objevovat barevné obrázky, učit se nová slova a prožívat dobrodružství prostřednictvím stránek knih. Pro děti to byl pěkný zážitek, který je mohl dovést ke vztahu ke knihám a motivovat je k návštěvě knihovny s rodiči.

Lidová tradice má u nás své místo

Masopust, fašank, ostatky... lidová tradice, která má své místo i v předškolním vzdělávání v dnešní moderní technické době. Nedílnou součástí všeobecného přehledu člověka je i znalost našich národních tradic, zvyků. Nejinak tomu je i v MŠ. Tentokrát jsme se zaměřili na lidovou tradici masopustu.

Pro děti je to seznámení formou vyprávění, jak tento zvyk vznikl, jaký měl dříve význam, až do jeho podoby v současnosti. Vše je podpořeno obrázky, výukovými programy na YouTube, výrobou maškar, šašků, masopustní hostiny v podobě imaginárních koláčů, jitrnic a jednoduchých rytmických nástrojů, které děti využívají ke zpěvu masopustních a karnevalových písniček. K tomu se přidávají i lidové pranostiky, které mají vztah k měsíci únoru. Vše zakončí karneval, který je poslední lidovou zábavou před Popeleční středou, která ohlašuje 40denní půst před Velikonocemi. Je to období hojnosti, zábavy, oslava darů, které vydala země, než vzejde nový život v přírodě a nová úroda na polích.

Barevný týden s pohádkami

Dalším projektem byl BAREVNÝ TÝDEN S POHÁDKAMI. A proč barevný? To proto, že každý den jsme chodili oblečení v jedné barvě. V pondělí to byla barva červená a pohádka červená – Červená Karkulka. V úterý pohádka zelená O Budulínkovi, který měl rád hrášek. Ve středu barva žlutá a pohádka O koblížkovi. Čtvrtek byl modrý s pohádkou Tři medvědi. A pátek, ten se nesl v duchu barvy šedé a pohádky Boudo, budko. V těchto dnech se vyrábělo, zpívalo, procvičoval se mluvený projev – vyprávění pohádek vlastními slovy - a tancovalo. Děti poznávaly a určovaly vlastnosti hrdinů. Povíдали jsme si na téma „dobro a zlo v pohádkách“, získávali poučení, která z pohádek pramení... Povíдали jsme si o vzájemné pomoci nejen v pohádce, ale i mezi lidmi, o vztazích v rodině i mezi kamarády. Děti si zahrály pohybové hry, např. Na vlka. Seznámily se s rozdíly mezi klasickou pohádkou, muzikálem a pohádkou veršovanou či popletenou. Děti si z obrázků vytvořily svou vlastní knížku pohádek a navštívili jsme i knihovnu ve Veverské Bítýšce.

Jak jsme pekli bábovku

Protože Karkulka donesla babičce bábovku, chtěli jsme si také něco zdravého a dobrého na zub upéct. Upekli jsme si bábovku z tvarohu.

Společně s dětmi jsme podle receptu suroviny navážili a zamíchali dohromady. Přelili jsme si těsto do bábovkové formy, přinesli do kuchyně a poprosili paní kuchařky, zda nám bábovku upečou. Poté jsme se vydali na vycházku. Při ní jsme si povíдали a nedočkavě čekali, jestli se bábovka povede.

Naše šikovná a hodná paní kuchařky nám zatím bábovku upekly. A protože jsme mohli bábovku upéct ve školkové kuchyni, rozdělili jsme se i s našimi kuchařkami.

Po jejich výborném obědě jsme si každý vybral svůj kousíček a po skvěle odvedené práci jsme si tuto sladkou odměnu zasloužili. Moc nám chutnala a těšíme se, až si někdy upečeme další.

Děkujeme, paní kuchařky, že vás máme...

kolektiv zaměstnanců MŠ

Zušky soutěží

V letošním školním roce čekají žáky základních uměleckých škol národní soutěže ve hře na klavír, na kytaru a na smyčcové nástroje, soutěžit budou i jazzové a taneční soubory, žáci výtvarné tvorby a literárně-dramatického oboru. V pondělí 26. února se v komorním sále ZUŠ Kuřim konalo školní kolo soutěže ve hře na smyčcové nástroje a vítězové se zúčastní okresního kola v úterý 12. března 2024 v ZUŠ A. Muchy Ivančice. Ve hře na klavír a ve hře na kytaru už máme za sebou okresní kola, kde všichni žáci předvedli velmi pěkné výkony. Vítězové postupují do krajských kol, které se budou konat v březnu v ZUŠ Mikulov a v ZUŠ V. Kaprálové Brno. Gratulujeme všem soutěžícím a jejich pedagogům k dosaženým úspěchům a přejeme hodně zdaru v reprezentaci školy v dalších kolech soutěží! Umístění našich žáků v jednotlivých kolech soutěží najdete na webových stránkách školy.

Výtvarná tvorba

Žáci výtvarné tvorby ze třídy Dagmar Bočkové si vyzkoušeli kouzlo malby voskem a s pomocí speciální žehličky vytvořili kolekci obrazů na téma Moje snová krajina. Starověká technika enkaustika nabývá v posledních letech na popularitě. Tato velice jednoduchá technika umožní i začátečníkům vytvořit dechberoucí abstrakci, krajinu, květiny či zátiší. Obrazy jsou nyní vystavené ve foyer školy.

Hudební obor

Děkujeme městu Veverská Bítýška za finanční příspěvek, díky kterému jsme mohli na začátku nového školního roku začít realizovat úpravu akustiky bicí třídy v základní umělecké škole. Součástí úprav byla montáž akustických panelů, pěn a basových pastí od firmy t.akustik a pořízení akustických paravánů a výměna starších, nepříjemně rezonujících světel za moderní led panely. To vše, s již provedeným opláštěním vzduchotechniky a montáží dveřního těsnění, vytvořilo ideální prostředí k moderní výuce hry na bicí nástroje. Jak se takové podmínky promítnou do studentských vystoupení, se můžete, vážení čtenáři, dozvědět na blížícím se koncertě bicích tříd ZUŠ Tišnov a ZUŠ Kuřim, který se uskuteční v komorním sále ZUŠ Kuřim 27. března 2024 v 18:00.

Kultura na pokračování

Již několik let pořádáme pro naše žáky, rodiče, pedagogy a příznivce kultury zájezdy do brněnských divadel. V letošním školním roce jsme navštívili Janáčkovu operu už dvakrát. V prosinci jsme společně zažili působivou vánoční atmosféru baletu P. I. Čajkovského Louskáček, který neodmyslitelně patří k vánočnímu času, a v sobotu 24. února jsme se vydali na balet Beethoven, který nám nabídl možnost zhlédnout taneční představení s živou orchestrální hudbou a mimořádnou interpretací Beethovenových sonát klavíristou Ivem Kahánkem. A na co se vydáme příště? Na muzikál a na koncert Mozartových dětí s brněnskou filharmonií.

Těšíme se na vás na některém z našich plánovaných vystoupení:

- 19. března** Jarní koncert, začátek v 17:30
- 23. dubna** Pohádkový večer, začátek v 17:30
- 29. dubna** Absolventský koncert žáků hudebního oboru, začátek v 18:00
- 6. května** Májový koncert, začátek v 18:00

Všechny akce se konají v sále základní umělecké školy.

Iva Hrbáčková

Košť vína ve Veverské Bítýšce

Díky pořadatelům za výborný nápad. Degustace vína je obřad, který je třeba trvale trénovat. Umění pití vína je známkou kulturní vyspělosti. Dávno pryč je doba „OSTRAVSKÝCH KAHANŮ“, „ROMANCI“ atd.

Výběr vín z malých vinohradnictví, který nabízel vína suchá, polosuchá i sladká v kvalitě zemské víno, kabinovní, výběr z hroznů umožňoval každému vybrat si podle chuti. Doufám v pravidelné opakování. Možná by stálo za úvahu i střídání cimbálových kapel.

Lubomír Mach

Vánoční koncert – Javorý

Pořádat koncert ve Veverské Bítýšce není rozhodně nic jednoduchého. Tenisový klub si na to troufnul a výsledek stál za to. Výběr účinkujících byl jednoduchý. Obrátili jsme se na člena našeho tenisového klubu pana Petra Ulrycha, jestli by byl ochoten vystoupit se svým souborem JAVORY. Byl.

Dokonce se podařilo zajistit sál i volný termín skupiny na první adventní neděli 3. prosince 2023. Vzhledem k velkému zájmu bylo potřebné zajistit dostatek židlí. Díky vedení města V. B., vedení školy, R. Šancovi a panu Václavovi se potřebné podařilo.

Haně a Petrovi Ulrychovým se skupinou Javorý se podařilo vytvořit vánoční atmosféru s programem, který hrají v předvánočním čase po celé ČR, kde mají štěstí a najdou volný termín. Repertoár Javorů je velmi znám, a tak není nutné rozebírat jednotlivé skladby. Čeho si velmi cením, je, že k úžasné profesionalitě přidávají i srdce a výborně se vypořádali i se sálem, který není akusticky komfortní.

Výbor tenisového klubu děkuje vedení města a panu V. Kadeřábkovi za významnou pomoc při pořádání koncertu. Děkujeme také všem návštěvníkům, díky vám mělo smysl koncert realizovat.

Lubomír Mach

Sportovní ples pořádaný FC Veverská Bítýška: Bravo!

Sobota 13. 1. 2024. Pomalejší rozjezd plesu „čekáme, až máme podojeno“, ale potom kapela „RAPELA“ Radka Beneše ukázala významný progres v rámci repertoáru. Výměna některých hráčů je ku prospěchu a těšili mě hlavně swingové skladby.

Kapela „MAD“ dopředu ohlásila, že jsou hluční. Měli pravdu, jejich nasazení, elán a radost ze hry byly pro mne velmi optimistické. U zpěváka budeme čekat, co s hlasem udělá puberta. Znameníť bubenice, velká rytmická opora. Jejich mládí (10–15 let) slibuje perspektivní vývoj.

Obohacením plesu byly vstupy Jiřího Helána a Hanky Cvrkalové. Škoda, že jen na playback. Dalším radostným impulsem a optimismem mě naplnily mažoretky z Říčán. Jejich sborová i sólová vystoupení byla virtuozní.

Z klidu, s jakým mažoretky řešily drobný nezdár (upadla hůlka – no a co?) bychom se mohli my velcí a o mnoho starší poučit.

Lubomír Mach

Zahrádkáři v roce 2024

Místní organizace zahrádkářů zahájila činnost v letošním roce přípravou výroční volební členské schůze, která se konala v kulturním domě v neděli 11. února 2024. Byl zvolen předseda, výbor a komise. Součástí schůze byla odborná přednáška pracovnice firmy Biocont Modřice paní Karolíny Osíčkové zaměřená na biologickou ochranu rostlin na našich zahrádkách. Přítomní obdrželi na závěr přednášky vzorky výrobků firmy Biocont Modřice.

Na předjarní měsíce letošního roku opět připravujeme pro zájemce z řad členů i ostatních občanů stříhání ovocných stromů. Majitelé zahrádek se mohou nahlásit telefonicky u pana Kaly a Ing. Jakubce na telefonních číslech uvedených ve vývěsce ZO.

Letos plánujeme navštívit v sobotu 27. dubna jarní prodejní výstavu FLORIA Kroměříž a v odpoledních hodinách absolvovat s průvodcem hodinovou prohlídku historické části města. Informace o programu připravovaného zájezdu jsou ve vývěsce ZO a u úsekových důvěrníků.

Každoročně se snažíme v červnu vzbudit zájem o pěstování i u našich dětí formou tradiční akce sázení jahod do truhlíků ve spolupráci s Mateřským centrem Oříšek. Akce se loni zúčastnilo kolem 20 dětí v doprovodu rodičů.

Tolik o akcích plánovaných zahrádkáři na první polovinu letošního roku pro členy a občany Veverské Bítýšky. Průběžně vás budeme informovat také formou hlášení v místním rozhlasu.

Růžena Juranová

Oprava měděné báně kostela sv. Jakuba ve Veverské Bítýšce

Vzhledem k tomu, že se jedná o opravu objektu zapsaného v rejstříku chráněných objektů, je přípravná fáze o dost složitější než u jiných staveb.

Co tedy bylo učiněno v roce 2023:

1. Proběhlo zaměření pomocí 3D skenu. Uvnitř báně se pohyboval člověk s batohem, ve kterém byl měřicí přístroj. Následně kolem věže několikrát proletěl dron. Spojením těchto měření byly získány přesné rozměry báně věže. Toto bylo důležité pro určení, kolik m² plechu bude potřeba na opravu báně.
2. Dále byl vypracován statický posudek aktuálního stavu krovu báně a návrh na případné snesení věže. Krov báně je v poměrně dobrém stavu, avšak ve všech čtyřech rozích došlo k protečení pláště a bude nutná výměna těchto částí. Dále bude nutná výměna tzv. bednění, tedy prken, která se nacházejí pod měděným plechem a do kterých je plech ukotven.
3. Byla provedena předběžná nacenění výměny krytiny včetně bednění, činí 2 050 000 Kč.
4. Předběžná nacenění, stavba a pronájem lešení kolem věže kostela činí 800 000 Kč.
5. Předběžná nacenění, snesení báně věže a přeprava na farní zahradu. Po výměně plechu pak převezení zpět a usazení na původní místo: 600 000 Kč.
6. Nacenění provizorního zakrytí věže: 250 000 Kč.
7. Byl zahájen proces o vydání závazného stanoviska MěÚ Kuřim, v rámci tohoto vykonal garant Národního památkového ústavu (NPÚ) Mgr. Studeník prohlídku věže. Dle jejich stanoviska přicházejí v úvahu dvě varianty opravy (oprava bez snesení báně, nebo snesení báně věže).
8. Následně proběhla konzultace na Stavebním úřadě ve Veverské Bítýšce ohledně vydání stavebního povolení. Ing. arch. Miková připouští pouze jednu variantu prací a požaduje naše rozhodnutí před podáním žádosti o stavební povolení.
9. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem (manipulace s bání a provizorní zakrytí věže vycházejí draž než pronájem lešení a oprava na místě) a po projednání s technikem stavebních investic Biskupství brněnského jsme se rozhodli realizovat opravu bez

snesení báně věže a pokračovat v přípravě projektové dokumentace ve variantě s použitím lešení.

Co je potřeba udělat dále – harmonogram kroků v roce 2024:

1. Dokončit proces směřující k vydání závazného stanoviska MěÚ Kuřim.
2. Nyní necháváme vypracovat projektovou dokumentaci pro vydání stavebního povolení.
3. Potřebujeme získat souhlas Odboru životního prostředí MěÚ v Kuřimi.
4. Musíme získat souhlas Města Vev. Bítýška se záborem plochy – cca 3×4 m v průčelí kostela.
5. A nakonec musíme vysoutěžít firmu, která provede opravu.

Teprve v tomto okamžiku můžeme žádat o dotaci z programů Min. kultury ČR, nebo z prostředků JMK, nebo z prostředků obce s rozšířenou působností (Kuřim). Farnost využije všechny tituly, které budou v danou chvíli vypsány.

Samostatnou kapitolou je shromažďování finančních prostředků na nákup materiálu – měděného plechu. Tento potřebujeme v objemu cca 1 100 000 Kč (ceny platné v roce 2023, včetně DPH 21 %).

K 31. 12. 2023 farnost získala na tento účel: z příspěvku Města Vev. Bítýška 312 000 Kč. Dary a sbírky farníků činily 230 000 Kč. Pro rok 2024 podala farnost žádost na MěÚ. Vev. Bítýška o dotaci ve výši 400 000 Kč. Tato žádost však nebyla zastupitelstvem města schválena v požadované výši, ale byla zkrácena na polovinu, tedy na 200 000 Kč. Pokud by byla městem poskytnuta dotace v žádané výši, měli bychom reálnou šanci v roce 2024 shromáždit finanční prostředky v potřebném objemu tak, abychom mohli nakoupit všechny měděný plech určený pro opravu. Vzhledem k tomu, že se tak nestalo, realizace opravy nabere skluz. Protože, jak bylo výše popsáno, farnost může požádat státní instituce o finanční dotaci až po realizaci výše uvedených kroků.

Rychlost realizace opravy bude záležet na výši finančních prostředků získaných v dalších letech, což v tuto chvíli nelze předjímat.

za Římskokatolickou farnost ThLic. Marek Hlávka, farář

Mateřské centrum Oříšek

ADVENTNÍ SLAVNOST A SETKÁNÍ S MIKULÁŠEM

V době adventu se nám podařilo uspořádat dvě události navozující předvánoční, adventní atmosféru. V sobotu 25. 11. 2023 se v ZaHrátce konala **Adventní slavnost**. Děti i dospělí si mohli vyrobit adventní věnec, ozdoby na stromeček nebo se dozvědět o tradicích, které se ve vánočním čase dějí. Ohřáli jsme se jak u ohně a svařáku či dětského punče, tak i u soutěže v řezání a sekání dřeva. Akce se nesla v duchu pohody a přátelských setkáních.

Setkání s Mikulášem se letos konalo v neděli 3. 12. 2023 na náměstíčku za radnicí, které jsme se touto akcí snažili oživit. Děti si vyráběly papírové andělíčky a písní jsme poté přivolali Mikuláše s anděly a čertem, kteří dětem donesli nadílku.

ZVEME VÁS NA BORŠČ

Tuto netradiční akci jsme letos pořádali poprvé a to díky projektu „Z Ukrajiny mezi nás“ od Nadace VIA, díky kterému můžeme podpořit výuku češtiny pro ukrajinské děti i dospělé. Výuka češtiny v MC Oříšek probíhá již dva roky pod vedením lektorky Zuzany Zídkové, které patří velký obdiv a poděkování za nekončící obětavost, kterou se nejen ukrajinským dětem věnuje. Samotná akce probíhala v přátelském duchu v sále Kulturního domu, kde jsme pod vedením ukrajinských žen spo-

lečnými silami připravili a uvařili dva druhy vynikajícího boršče. K vaření se přidalo několik českých žen i mužů, kteří si odnesli nové zkušenosti a také vynikající recept. V průběhu akce byly v sále připraveny ochutnávky tradičních ukrajinských pokrmů, pro děti drobné aktivity z herny MC Oříšek a pohodový prostor pro sdílení osudů přítomných ukrajinských rodin. Nakonec jsme usedli ke společnému stolu a na boršči si pochutnali. Určitě bychom rádi podobnou akci v budoucnu ještě uspořádali. Děkuje všem zapojeným kuchtícím pomocníkům a také velké díky celému osazenstvu z hospůdky u Václava.

lečnými silami připravili a uvařili dva druhy vynikajícího boršče. K vaření se přidalo několik českých žen i mužů, kteří si odnesli nové zkušenosti a také vynikající recept. V průběhu akce byly v sále připraveny ochutnávky tradičních ukrajinských pokrmů, pro děti drobné aktivity z herny MC Oříšek a pohodový prostor pro sdílení osudů přítomných ukrajinských rodin. Nakonec jsme usedli ke společnému stolu a na boršči si pochutnali. Určitě bychom rádi podobnou akci v budoucnu ještě uspořádali. Děkuje všem zapojeným kuchtícím pomocníkům a také velké díky celému osazenstvu z hospůdky u Václava.

RENOVACE OŘÍŠKU

Po mnoha letech jsme se rozhodli kompletně zrenovovat prostory naší herny. Díky dotaci města Veverská Bítýška jsme mohli koupit nový koberec a tak jsme se rozhodli hernu i vymalovat. Celá akce proběhla během pěti dnů, kdy jsme za pomoci dobrovolníků nejprve sbalili veškeré hračky, hry a vybavení herny a poté vystěhovali veškerý nábytek. Za den bylo jak

PŘIJĎTE NA BLÍŽÍ SE AKCE – tímto bychom vás rádi pozvali na akce, které se v blízké době konají:

Jarní SWAP 17. 3. 2024 od 14 do 17 h v kulturním domě
– přijďte si zdarma vybrat
– přineste to, co už se vám doma nehodí a věnujte to dál
– s dobrovolníky věci roztřídíme a o vše se postaráme
– jarní/letní oblečení, obuv, knihy, drobné spotřebiče, věci do domácnosti, hračky atd.

Vynášení Morany a vítání jara 19. 3. 2024 od 15:30 v ZaHrátce
– pořádá MŠ Veverská Bítýška a MC Oříšek – LK ZaHrátka
– drobné dílničky a aktivity v ZaHrátce
– průvod s Moranou k řece a následné opékání špekáčků v MŠ

Jarní brigáda v ZaHrátce 23. 3. 2024
– přijďte s námi probudit ZaHrátku po zimním spánku
– příprava společných záhonů, úprava keřů, sázení a přesazování, údržba a natírání zázemí, řezání dřeva atd.

Zahradní slavnost v ZaHrátce 8. 5. 2024
– společné setkání, grilování a piknik
– divadlo a aktivity nejen pro děti

Letní příměstský tábor
– máme ještě volná místa na Vesmírném příměstském táboře
– termín 12.–16. 8. 2024 pro děti od 5 do 9 let

vymalováno, tak položen koberec a my mohli vše opět vrátit zpět. Již v průběhu listopadu a prosince jsme od účastníků našich aktivit v herně zjišťovali, co jim v herně schází a co by chtěli změnit a při znovuoobnovení herny jsme se na to snažili myslet. Přijďte hernu navštívit a sami posuďte, zda se nám přesun nábytku a celková renovace povedly. Děkujeme všem zapojeným dobrovolníkům, bez vás bychom to sami nezvládli, díky!

Kateřina Káldy

Prkno hraje pro vás i letos

V minulém roce se Divadlo Prkno probralo z covidového spánku a uvedlo vesmírnou komedii *Událost na Myslivci*, kterou jste kromě premiéry v březnu mohli vidět i na Dnech města. Máme za sebou opět divácky úspěšný festival *Na prknech*, premiéru pohádky *O Kulišákovi* a sice kratší, ale stále oblíbený *Adventní pohádkový festival*.

A co pro vás Prkno připravuje letos?

Premiéru hry **Tři banánové krabice**. *Zlehka o těžkém... Když Literární poklesky vstoupí do života žen, které si myslí, že už je nic nepřekvapí.* Režie: Eva Petrželová, v hlavních rolích: Jarka Rozsypalová-Vykoupilová, Jitka Malíčková a Veronika Vítková Klub Pod prkny v KD **20. dubna** v 18 hodin a 20 hodin.

V květnu v Bítýšce opět zahrají divadla z blízkého i dalekého okolí.

Divadelní festival Setkání NA PRKNECH, 23.–26. 5. Zavzpomínáme na hry dávno minulé z prkňáckého repertoáru v režii Pavla Vašíčka. Těšit se můžete na Divadlo SoLiTEater z Prahy a jejich hru *Strážci Tádž Mahalu*, divadlo Stodola ze Sivic přiveze *Jedno jaro v Paříži aneb Krvavá Henrieta* a na závěr vystoupí žáci naší ZŠ.

Věříme, že i letošní rok bude stát za to a že nám zachováte svou přízeň. Těšíme se na vás.

Vaše Divadlo Prkno

Keramická a výtvarná dílna VEVERKA

DRUHÉ POLOLETÍ VE VEVERCE

Nový rok jsme odstartovali v novém – změnili jsme název na **STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU HELCELETKA**. Ale jinak se nic nemění. Stále jsme keramická a výtvarná dílna plná kreativity, tvoření, pohody a společných zážitků.

Začátkem února jsme odstartovali druhé pololetí. Pokud jste to nestihli včas, máte chuť tvořit a my pro vás najdeme volné místo, můžete se k nám přidat kdykoliv v průběhu roku. Pár volných míst máme v keramice pro děti z MŠ, v keramice pro dospělé ve čtvrtek nebo ve čtvrtečním šití pro děti.

Naši výtvarníci vyzkoušeli batikování i práci s textilními barvami. Vytvořili si šablony k frotážím, pustili se do grafických technik. Nejmladší děti experimentovaly s barvami a nejrůznějšími výtvarnými technikami. Ani děti v šití nezahálely. Pustily se do šití panenek i plyšáků, vyráběly nejrůznější dekorace na vánoční stůl. Jejich plány jsou velké i v druhém pololetí.

CHYSTÁME AKCE PRO CELÉ RODINY

V neděli 28. dubna se můžete těšit na oblíbené **ČARODĚJNICKÉ ODPOLEDNE** plné soutěží, her a úkolů v čarodějnickém duchu. Na závěr zapálíme oheň, na kterém můžete opékat přinesené špekáčky. Soutěže budou probíhat od 15.00 do 17.00 hod., ale u ohně můžete posedět i déle. Na neděli 26. května připravujeme **POHÁDKOVOU CESTU**, kde se vypra-

víme do pohádkové říše plné bludiček, vodníků, princezen, pohádkových příběhů, úkolů a her. Brána do pohádky bude otevřena mezi 14.00 a 16.30 h u vodácké boudy za Tejkalovým mlýnem vedle kempu Hana.

LETNÍ TÁBORY 2024

Už od listopadu pilně připravujeme letní prázdninovou sezónu. Chystáme příměstské i pobytové tábory. Spolu s námi se letos můžete vydat do pravěku za Lovci mamutů nebo do Země Nezemě, kde zemi opět pustoší kapitán Hook. Příměstské tábory se snažíme ušít na míru sportovcům, výtvarníkům i dětem, které si rády hrají. Budeme putovat za poklady do bájného Eldoráda nebo můžete navštívit Karlíka a továrnu na

čokoládu. Některé tábory jsou již plně obsazené, na jiných zbývají poslední místa. Pokud máte chuť s námi strávit léto a užít si prázdniny naplno, neváhejte.

Volná místa na letních táborech

Pobytový tábor:

Návrat kapitána Hooka 13.–20. 7. 2024

Příměstské tábory:

Výtvarné putování do bájného Eldoráda 22.–26. 7. nebo 26.–30. 8. 2024

Karlík a továrna na čokoládu 5.–9. 8. 2024

www.helceletka.cz

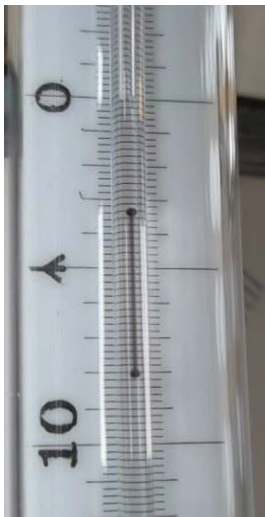
Rok 2023 na meteorologické stanici Veverská Bítýška

TEPLoty VZDUCHU

Loňský rok byl teplotně výrazně nadprůměrný. Počet letních dnů (kdy se teploty pohybovaly v rozmezí 25,0–29,9 °C) bylo 52, tropických dnů, kdy rtuť teploměru vystoupala nad třicítku bylo zaznamenáno 22 a tropické noci, kdy minimum nekleslo pod 20 °C se vyskytlo 5. Absolutní teplotní maximum roku 34,8 °C bylo naměřeno odpoledne 21. srpna, což je staniční rekord pro tento den. Rekordy byly překonány také v počtu tropických dnů a nocí. Výrazně teplé byly měsíce leden, září, říjen a prosinec. Září bylo hodnoceno jako mimořádně nadnormální a stalo se nejteplejším doposud zaznamenaným zářím v našem městě od počátku měření v roce 2001. Velmi chladný byl naopak duben s průměrnou teplotou 6,4 °C. Uvedená hodnota odpovídá hodnocení „teplotně silně podnormální“. Pojdme ještě k dalším rekordům a zvláštnostem. Neobvyklá situace nastala v sobotu 18. 2., kdy po několika předcházejících chladných dnech byla zaznamenána teplota +12,8 (!) stupňů. Počasí jako na houpačce panovalo v březnu. Průměrné teploty se z počátku měsíce držely pod normálem. K prvnímu prudkému poklesu došlo 10. a 11. března. Ve druhé polovině měsíce (od 17. do 26. 3.) nastalo delší teplé období s příjemnými teplotami a ve čtvrtek 23. 3. bylo naměřeno 20,6 °C. Ve dnech 27. až 29. 3. následoval znovu výrazný teplotní pokles. K teplotám loňského roku snad ještě poznámku, že nejchladnějším dnem (-11,4 °C) byl 4. prosinec.

SRÁŽKY

V uplynulém roce spadlo 554,2 mm srážek, čili 554,2 litrů vody na metr čtvereční, což nějak nevybočuje z dlouhodobého normálu. V průběhu roku se střídaly na srážky bohaté a chudé měsíce. Silně nadnormální byly měsíce duben s úhrnem 84 mm, srpen s úhrnem 125,4 mm, listopad s úhrnem 59 mm a prosinec a úhrnem 72,7 mm. Naopak velmi suchý byl březen, kdy spadlo pouze 19,4 mm a červen – pouhých 12,6 mm (další staniční rekord). V souvislosti se srážkami je třeba uvést situaci, která nastala v neděli 6. srpna. Pršet začalo 02:30 hod. a silný déšť trval do poledne. Za tu dobu spadlo 47,8 mm srážek, což je za tak krátké časové období nezvykle vysoká hodnota. Všechny stanice na Moravě Českého hydrometeorologického ústavu, s výjimkou stanice Šerák v Hrubém Jeseníku naměřily podstatně méně. V prosinci došlo k výrazným kolísáním hladin Svratky i Bílého potoka z důvodu nadprůměrných srážek a tání sněhu. Ze čtrnácticentimetrové sněhové pokrývky zůstal na Štědrý den jen žalostný zbytek (24. 12. dosáhla teplota vzduchu +12,9 °C). Na Hod Boží vánoční (25. 12.) dopoledne dosáhla hladina Svratky v našem městě výšky 243 cm a průtoku 64,9 m³/sec. Veřejným rozhlasem byl vyhlášen 2. stupeň povodňové aktivity. Průtok kulminoval týž den večer, kdy vodočetná stanice zaznamenala hodnotu 85,7 m³ a výšku hladiny 269 cm. Druhý stupeň je vyhlášován, když nebezpečí povodně přerůstá v povodeň, avšak nedochází k větším

První loňská záporná teplota byla naměřena 13. listopadu

Čidla anemometru – přístroje, který nepřetržitě registruje směr a sílu větru

rozlivům a škodám mimo koryto. K takové situaci dochází často právě při prudkém oteplení, s nímž souvisí tání sněhu. K dosažení třetího stupně povodňové aktivity (stav ohrožení), který je vyhlášen při bezprostředním nebezpečí nebo při vzniku škod většího rozsahu scházelo, aby hladina vystoupala ještě o 31 cm. K tomu naštěstí nedošlo, hladina řeky se ustálila, následně začala postupně klesat a 26. 12. dosáhla normálu. Významná je informace Českého hydrometeorologického ústavu, že hladina podzemní vody v mělkých vrtech a vydatnost pramenů byla v prosinci na území celé ČR silně nadnormální a hladina v hlubokých vrtech se výrazně zlepšila na normální stav.

VLHKOST A VÍTR

Vzduch obsahuje vždy určité množství vodní páry a na meteorologických stanicích se udává jako relativní (poměrná) vlhkost. Optimální rozsah relativní vlhkosti pro příjemný pocit je mezi 40 % a 60 %. Nejnižší vlhkost (28 %) byla zaznamenána 1. 6., nejvyšší (97 %) 1. 12.

Po celý rok převládaly západní až severozápadní větry, které ani při poryvech nepřekročily rychlost 58 km/hod.

Radoslav Patočka

Soumrakové jevy, např. intenzívně zbarvené červánky jsou dokumentovány

NA SOUTOKU

Lucii Urbancovou (roz. Krézkovou) znám ještě předtím, než se narodila. Možná si teď ťukáte na čelo, ale je to opravdu tak. Na svatbě jejích rodičů jsem zpívala a za pár let jsem zpívala po boku LuU (tak si Lucie říká na sociálních sítích) ve Spolku zpěvuchtivých dam. Pár divadelních sezón byla i báječnou improvizací herečkou a hudebnicí v projektu *PolenoImpro*. Považuji ji za jednu z nejtalentovanějších zpěvaček a hudebnic, kterou jsem kdy potkala. A moc ráda bych díky rozhovoru „NA SOUTOKU“ zprostředkovala i vám, jak zajímavá a talentovaná a milá tato dáma je. Povoláním učitelka na gymnáziu s vystudovanou klavírní hrou na brněnské konzervatoři a k tomu rodačka z Chudčic.

Začnu otázkou na rodinné „zlato v hrdle“. Tvůj tatínek je taktéž majitel nádherného hlasu. Zdá se, že se zpěv u vás v rodině dědí?

Jé, to je milé. Ano, táta má medový tenor, zušlechtěný ve škole, kde zpívá i sóla. Jeho tatínek, můj dědeček, zpíval v kostele ordinária a v mládí měl kapelu, se kterou hrával na zábavách. S dědečkem z máminy strany se mi kromě jeho humoru, kterým obdarovává druhé, spojí krémový baryton. Jako dětem nám máma často zpívala a vlastně na každé rodinné oslavě je hudba něčím, co k ní neodmyslitelně patří. Takže ano, s vděčností mohu říct, že zpěv a hudba jsou v naší rodině cenným dědictvím.

Nedávno jsi nahrávala své autorské písně ve studiu Českého rozhlasu Brno. Jaký to byl zážitek a kde jsou skladby k poslechu?

Díky Tobě, Jirkovi Kokmosovi, Michalovi de Dianaborro a podpoře Českého rozhlasu Brno jsem mohla s kapelou zažít na vlastní kůži, jaké to je, když se sen jedné holky mění ve skutečnost. Bylo to krásné. A náročné. A naplňující. Velký dík vám všem.

O čem nejraději zpíváš a jaký je proces tvorby textů a melodií?

Pokud se bavíme o mých písničkách, text přichází s mým vnitřním rozpoložením. Nemohu říct, jestli raději zpívám o situacích, které se mi dějí, o vztazích, o lidech nebo o přeplněných kontejnerech. :) Každé téma něco přináší, každé se dá zhudebnit. Jde o to, jestli mě rozozonuje a zní se mnou i nadále.

Ohledně procesu tvorby – jen v pár případech se mi stalo, že text přišel jako lusknutím prstu. Ve skládání nejsem „kvantitář“, naopak potřebuji čas. Často hledám souvislosti a jdu do hloubky. Mám ráda alegorie a slovní hříčky. Mnohdy text, který se jeví až pohádko-

vě, pod sebou nese něco náročného. A naopak. Je to pro mě druh terapie.

Zvládáš psát i aranže pro další nástroje. Je to náročné?

Já píšu aranže pro smyčcové kvarteto, což je náročné časově, ale moc mě to baví. Zvlášt' když to poprvé slyším naživo. Klukům z kapely stačí nahrávka a rozpis akordů. Společně s nimi vlastně tvoříme hudební podklad, který časem zraje.

O hře na klavír se říká, že je to základ a že ten, kdo hru bravurně zvládne, může hrát prakticky na jakýkoliv nástroj. Pokouješ po nějakém?

Já jsem si v období covidu koupila kytaru a cajon, na které jsem samouk. Bylo mi vlastně až zvláště trapně, že za ty roky neumím zahrát na žádný přenosný nástroj. :) Jinak mě čím dál víc láká cimbál (opět jeden z hůř přenosných nástrojů).

Jinak rozhodně souhlasím – na klavíru se dá nejlépe vysvětlit hudební teorie, zviditelnit zákonitosti hudby. Pokud si dobře vzpomínám, na konzervatoři všichni studenti, jejichž primárním zaměřením nebyl klavír, měli jako další povinný předmět právě hru na klavír.

Jak berou „zpívající“ pedagožku Tví studenti?

O své autorské tvorbě mezi studenty úspěšně mlčím. Nicméně tamtamy na naší škole sem tam něco studentům zabubnují. Zatím jsem se setkala jen s pozitivními ohlasy. Osobně si myslím, že když studenti vidí učitele v jiné roli než před katedrou, má to pro ně význam.

Máš nějaký hudební sen? Autorské album? Turné?

Děkuji za tuto otázku – teď si vlastně ty své hudební sny mohu třídit a zviditelnit „černě na bílém“.

Živá vystoupení. Další nahrávky a videoklipy. Výhledově autorské album. Turné by bylo krásné.

Tím největším snem by pro mě bylo, kdyby má hudba mohla pomoci – někomu, nějak, někdy.

Hodí se Ti herecké zkušenosti při vystupování se Spolkem zpěvuchtivých dam? A kde bychom Tě mohli v nejbližší době vidět a slyšet zpívat?

Velmi. Zkušenosti z divadelní improvizace mě učí být „tady a teď“. Zkušenosti z hraní se Zpěvuchtivými dámmami mě zase moc posunuly hlasově a naučily mě roli na pódiu snést, a dokonce si ji i užívat. Obě oblasti mě pak učí hodit za hlavu, když se něco nepovede podle představ, a s humorem to přejít. Přijmout trapnost okamžiku, když se zrovna nedaří. Přijímat chyby. A přijímat sebe. I s těmi chybami.

Zatím nejbližší veřejné vystoupení čeká Zpěvuchtivé dámy 20. dubna ve Veselém Žďáru, kam bych čtenáře i posluchače moc ráda pozvala. Diář se nám postupně zaplňuje, je tedy možné, že se uslyšíme dřív. Vše najdete na stránkách zpěvuchtivedamy.cz.

Na závěr klasická otázka na nejoblíbenější místo v Chudčicích nebo Bítýšce. Kam si ráda vyjdeš s mužem na procházku?

Nejoblíbenější místo je pro mě Domov. Tedy společenství lidí, které bezvýhradně miluju a kteří bezvýhradně milují mě.

A z těch z mého blízkého okolí je v mém srdci vyhlídka na Skalách, ráda se toulám oborou a oba máme moc rádi procházku na Junáckou louku a kolem Skal zpět. :)

Děkuji za rozhovor, těším se na další Tvé autorské písně a přeji, ať Tě hudební múza líbá!

Jarka Rozsypalová-Vykoupilová

JUDr. Michael Ekstein (první část)

Při vycházce do údolí Bílého potoka narazíme kousek za nově upravovanou Kašparovou loukou na informační tabuli naučné stezky. Na ní si přečteme příběh vily číslo popisné 238. V textu je zmínka o jedné z obětí holocaustu – šoa – JUDr. Michaelovi Eksteinovi, jehož potomci žijí v našem městě. Kdo byl a co musel prožít tento svědek naší pohnuté historie?

Michael Ekstein se narodil 22. prosince 1873 do rodiny Lazara a Antonie Eksteiny v Tarnopoli v Polsku. Je otázkou, zda se jedná o současnou malou vesnici Tarnopol na severovýchodě dnešního Polska u hranic s Běloruskem, nebo spíše o historické město Ternopil (v ukrajinštině Тернопіль, polsky Tarnopol) na dnešním území Ukrajiny. V době narození M. Eksteina bylo toto město součástí rakousko – uherského státu, historické země Halič. V letech 1920-39 bylo pak na území předválečného Polska. Každopádně již v Michaelových dětských letech se rodina přestěhovala do Brna. Michael byl druhorozeným synem, měl bratra Jakoba a ještě sestru Bertu. Jeho otec byl obchodníkem a matka v domácnosti. Rodiče umožnili svým synům studovat a oba se stali právníky. Rodina se hlásila k židovskému náboženství a mluvilo se v ní německy i česky. Michael Ekstein se nadále zdokonaloval v právníké profesi, získal titul JUDr. (doktor práv), stal se soudcem, později vrchním soudním radou (titul dle zákona č. 103, z 24. června 1926).

JUDr. Michael Ekstein za mlada, ještě za Rakousko-Uherska

Vila č. p. 238 byla postavena na místě bývalých hamrů v 90. letech 19. století bítýšským obchodníkem a starostou Janem Kovářem. Ten ji pak odstoupil své sestře Hedvice, provdané za vídeňského bankéře F. Hromátky. Od rodiny Kovářovy koupil vilu významný brněnský židovský průmyslník Leopold Bloch (14. 7. 1858 – 13. 3. 1933) jako své letní sídlo. Rozvětvená rodina Blochova podnikala v Brně v kožedělném, stavebním a gumárenském průmyslu. Leopold Bloch byl předsedou správní rady akciové společnosti E. Bloch a synové.

Michael Ekstein se do Veverské Bítýšky dostal někdy v letech 1917-1920 jako Blochův rodinný přítel a právní poradce. V té době už byla Veverská Bítýška oblíbeným výletním místem a Leopold Bloch zde pak trávil i zbytek svého života. Zde se také Michael Ekstein seznámil s Antonii Messnerovou.

Antonie, rozená Messnerová (24. 12. 1891 – 6. 6. 1971), pocházela z Bučovic a byla dcerou Augusta Messnera

a Františky Messnerové, rozené Šťastné. Její otec byl železniční zaměstnanec, maminka, jak tehdy bylo zvykem, se starala o domácnost. Rodiče Antonie brzy zemřeli a v roce 1903 ji adoptovala vzdálená teta Františka Kapounová (1873-1931), hospodyně Leopolda Blocha. Antonie se v roce 1917 vdala za rakousko-uherského důstojníka Emmericha Schmeera, který však nedlouho po svatbě padl na italské frontě. Společně se svojí adoptivní matkou se pak Antonie starala o Leopolda Blocha. V roce 1929 se Leopold Bloch s Františkou Kapounovou oženil a Antonii přijal za adoptivní dceru. V té době se už Leopold Bloch ze zdravotních důvodů vzdal funkce v rodinné firmě Blochů. Antoniiina adoptivní matka Františka Blochová - Kapounová zemřela v roce 1931 a Antonie se pak o svého otčíma starala do jeho smrti v březnu 1933. I přesto, že byla Antonie katolického vyznání, nebyla s Leopoldem Blochem v žádném pokrevním vztahu a on byl vyznání židovského, ustanovil Antonii dědičkou svého majetku jak v Brně, tak i vily ve Veverské Bítýšce.

Po roce, 21. dubna 1934, se Antonie provdala za Blochova blízkého přítele JUDr. Michaela Eksteina, vrchního soudního radu v Brně. Ona byla bezdětná vdova katolického vyznání a on dosud ještě svobodný, vyznání židovského. Oddáni byli na brněnské radnici. V jejich manželství se narodily dvě děti. Dcera Michaela, narozená 27. dubna 1935, a syn Antonín, narozený 19. října 1936 – zemřel 1. listopadu 2002. Obě děti byly pokřtěny v římskokatolickém kostele na Starém Brně. Rodina žila především v Brně v domě na Hlinkách a do Veverské Bítýšky se stěhovala vždy v létě, jak se říkalo, na letní byt. JUDr. Michael Ekstein měl právníckou kancelář v Brně na ulici Cejl, rodina byla díky jeho povolání dobře zabezpečena a i přes poměrně vysoký věk si rodiče děti láskyplně užívali. Pohodu a radostný život dětí, jejich rodičů, příbuzných i zaměstnanců starajících se o chod domu v Brně a vily ve Veverské Bítýšce dokumentují filmy, které točila Antonie na osmimilimetrovou kameru. Filmy věnoval vnuk Antonie pan Jaroslav Kilián Muzeu holocaustu ve Spojených státech amerických

Antonie Eksteinová-Messnerová, děti Antonín a Michaela

kých a můžete se na ně podívat na internetu v odkazu <https://collections.ushmm.org/search/catalog/irn718943>.

Nad Evropou se ale už stahovala zlověstná mračna nacismu. V polovině září 1935 přijal německý Říšský sněm (Reichstag) dva ústavní zákony, které se staly základem pro pozdější „legální“ vyloučení Židů z německé společnosti a připravily půdu oficiálnímu provádění protizidovské politiky – takzvané Norimberské rasové zákony. Takto se pomalu a obludně rozjížděla nacistická mašinerie „konečného řešení židovské otázky“. Tyto události začaly otevírat stavidla nenávisti a antisemitizmu nejen v Německu, ale i ve velmi k Židům přívětivém, demokratickém Československu.

Přišel rok 1938, anšlus Rakouska, napětí v pohraničí, mobilizace československé armády a nakonec mnichovská dohoda velmocí o odstoupení části území republiky Německu, později i Polsku a Maďarsku. V okleštěné „Druhé československé republice 1. 10. 1938 – 15. 3. 1939“ se stále více ozývaly fašizující sklony a antisemitismus. Skončilo období demokracie a ke slovu se dostávala mnohdy nenávist k menšinám. Z obsazeného pohraničí přicházeli nejen čeští vysídlenci, ale i ohrožení němečtí antifašisté a Židé. Nová vláda byla nucena pod nátlakem nacistického Německa přijmout některá protizidovská opatření. Hned 9. října 1938 například vláda vydala nařízení o omezení počtu Židů v advokacii. V mnoha případech bylo stanoveno, že podíl Židů na univerzitách, v úřadech či provozování svobodných povolání musí odpovídat procentnímu zastoupení v celé populaci. Časté útoky proti židovským spoluobčanům se objevovaly v některém tisku. Po pogromu o takzvané Křišťálové noci 9.–10. 11. 1938, kdy i v obsazeném pohraničí došlo k vypalování synagog a lynčování židovského obyvatelstva, začala část židovské populace hledat cestu jak opustit Československo i Evropu. To však díky různým omezením, kvótám a byrokracii bylo skoro nemožné. Přestože byli Židé na našem území ještě relativně v bezpečí, jejich situace se stále zhoršovala. 27. ledna 1939 přijala vláda nařízení o propuštění Židů ze státních služeb. Toto nařízení se už dotklo i JUDr. M. Eksteina. Obsazení zbytku republiky německými vojsky 15. března 1939 a vznik Protektorátu Čechy a Morava bylo začátkem tragédie pro obyvatelstvo našich zemí.

Protektorát měl být sice autonomní a měl se spravovat sám, ale veškerý výkon jeho autonomie byl vázán na zájmy nacistického Německa. Úřad hlavy autonomní správy protektorátu a stejně tak zákonodárná, výkonná i soudní pravomoc protektorátních orgánů byly omezeny postavením říšského protektora v Čechách a na Moravě. Protektorát od této chvíle náležel k území nacistického Německa. Protektor nyní určoval, které právo je platné na našem území. Tím se na židovskou populaci začaly vztahovat Norimberské rasové zákony. Protizidovská nařízení zasáhla do všech oblastí života, postupně postihla oblast výkonu povolání, školství a vzdělávání, služeb, vlastnictví majetku a vybavení domácností, dopravy a svobodného pohybu, vztahů mezi všemi obyvateli protektorátu, společenského a kulturního života, později i přidělu potravin a dalšího zboží a také oblast informací. Již v březnu 1939 byl přijatý zákaz výkonu profese židovským advokátům, zákaz pracovat ve veřejné správě, ústavech, institucích,

Zleva – JUDr. Michael Ekstein, Františka Kapounová–Blochová, Leopold Bloch a pravděpodobně JUDr. Felix Rudiš (na stěně za nimi velký obraz prezidenta Masaryka!)

u soudů a ve školách a zákaz výkonu praxe pro lékaře „neárijského původu“ ve všech zdravotních zařízeních. Židům byl zakázán vstup do některých ulic, náměstí, parků, lesů a dalších veřejných míst. Od září 1939 nesměli Židé po 20. hodině opouštět svůj byt.

To vše muselo působit na právně vzdělaného Michaela Eksteina velmi depresivně. Pochopil, že není ohrožen jen on, ale celá jeho rodina, především jeho děti. Podle Norimberských rasových zákonů byli Michaela a Antonín židovští míšenci 1. stupně. Nic neměnilo to, že byli pokřtění a matka se hlásila ke katolické církvi. Proto, aby své děti a manželku co nejvíce ochránil, přemluvil Michael Antonii, aby se s ním dala rozvést. Ona se tomu bránila, ale jeho argumentům nakonec podlehla. Dne 19. září 1940 byli Michael a Antonie německým zemským soudem v Brně rozvedeni. Nejvíce tyto události postihly jejich děti. Najednou se nemohly stýkat se svým milujícím tátou, nechápaly to a Antonie jim to ani nemohla nijak vysvětlit. Na pochopení toho všeho byly ještě malé. Michael se odstěhoval z jejich domu na Hlinkách do své kanceláře na ulici Cejl a s Antonii se stýkal už jen tajně v bytech svých přátel. Oba věřili, že se tato situace změní a budou zase moci být spolu. Bylo však ještě hůř. Od listopadu 1940 bylo zakázáno Židům měnit své bydliště a bez písemného policejního povolení opouštět jeho obvod. V rámci tzv. arizace židovského majetku museli Židé přihlásit veškerý svůj majetek, počínaje nemovitým majetkem, bankovními konty, uměleckými předměty, šperky až pojišťkami konče. S tímto majetkem nesměli volně nakládat. Byly pro ně omezeny nákupní hodiny na dvakrát dvě hodiny denně a později pouze na dvě hodiny denně. Židům byly odebrány rozhlasové přístroje, kožešinové a vlněné věci, lyžařské vybavení, gramofony a desky, šicí stroje, hudební nástroje a nesměli také chovat domácí zvířata. Byli omezováni na přidělech potravin. Od března 1940 byly občanské průkazy Židů označeny písmenem „J“. Od 1. září 1941 museli Židé starší 6 let opouštět svůj byt pouze se žlutou šesticípou hvězdou s nápisem „Jude“ na oděvu. Všechna tyto omezení a nařízení zasáhly celou rozvětvenou Michaelovu rodinu. A byly předzvěstí hrůz do té doby nebyvalých!

Pokračování příště

Milan Brychta

Zapomenuté technické památky našeho města a okolí

Nejčastěji jsou termínem „technická památka“ označovány objekty související s výrobou. Ve Veverské Bítýšce a jejím širším okolí to jsou torza cihelen, vápenek, lomů, zbytky téměř zaniklých dopravních staveb... Do této kategorie lze zahrnout také památky, které se výroby netýkají. Např. „domeček“ historické vodoměrné stanice (limnigrafu), patrně nejstaršího na řece Svratce, historické stavidlo a nepoužívaný náhon do Jarošova mlýna, sluneční hodiny na kostele...

Rok 1911 ve Veverské Bítýšce se dá nazvat rokem průmyslové revoluce. Nejvýznamnější události jsou popsány v Bítýšské kronice. (Následný text je psán dobovým spisovným jazykem v kronice použitým).

26. 1. Zemský výbor bude požádán, aby dal vypracovati plány regulace Švarcavy a Bílého potoka, by dle plánu regulace v katastru obce co nejdříve provedl.

16. 2. Dopoledne byl zahájen slavnostně provoz na místní dráze. Za účasti četných oficiálních hostů, zástupců obce i místního občanstva a školní mládeže, posvětil místní farář lokomotivu vlaku. Následoval proslov o významu dráhy a vlak s ověčenou lokomotivou jel první jízdu do Kuřima a zpět. Na to byla hostina v restauraci u „Císařů“.

26. 2. Oznamuje starosta, že 2. února komise schválila na stavbu silnice z Bytýšky do Hvozdcy, délka silnice v obvodu obce bude 5.260 m a zákonitý příspěvek obce činil K 22.678,-.

16. 7. Jehnický pivovar oznámil, že chce svým nákladem zříditi ve sklepě hotelu chladírnu na pivo, která by připadla po vypršení nájmu hostinci v obci. Za to žádá pivovar, aby mu byla prodloužena nájemní sml. o 4 roky. Nabídka přijata a smlouva prodloužena do 30. 9.1917.

9. 11. se začalo v obci svítit elektrikou z Tejkalovi elektrárny v Dolním mlýně na Švarcavě.

Asi největší zaniklou technickou památkou v našem městě je **železniční trať Kuřim – Veverí Bytýška neboli Moravská kaolinová dráha**, která fungovala v letech 1911–1936 pod číslem 342.

Byla dlouhá 8,5 km a vedla z nádraží Kuřim do plavírny kaolinu ve Veverské Bítýšce. Nádraží bylo v oblasti současné ulice Nádražní a nacházela se zde nádražní budova, výtopna lokomotiv s vodárnou, skladiště a nákladová rampa.

Dnes jsou všechny budovy přestavěné na obytné domy. Nádraží s kaolinovou plavírnou spojovala vlečka s železničním mostem přes Svratku. Pilíře tohoto mostu se dochovaly dodnes.

Co vzniklo z pera akademického malíře Bohdana Chlada na téma nádraží? Například kresba – pohled z vagonu na Bítýšský kostel.

Vlastimil Valášek

Vlakové nádraží Veverská Bytýška

Most na vlečce do plavírny kaolinu (dnes HARTMANN - RICO)

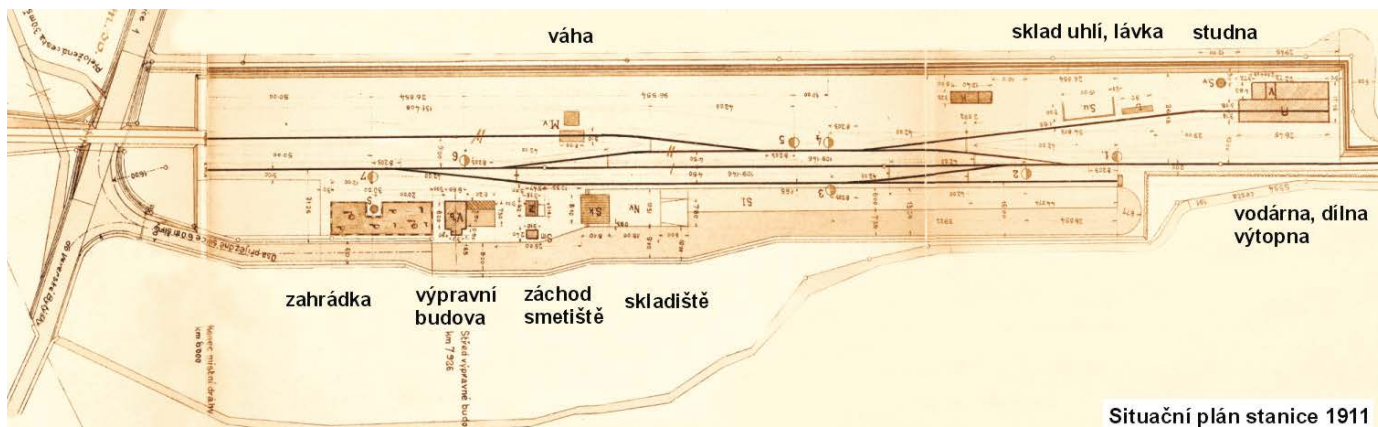

Pozůstatky železničního mostu na vlečce

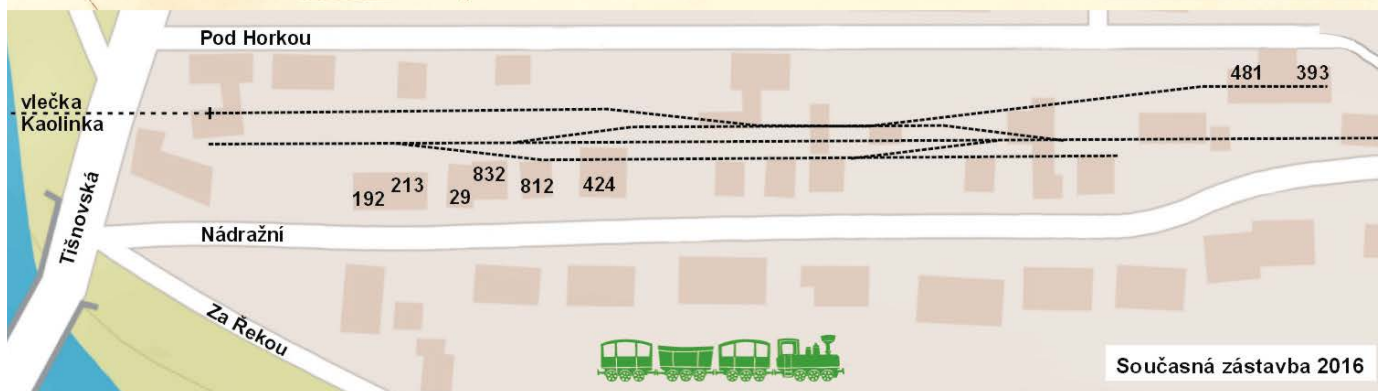
O místní trati byl natočen dokument na i-dnes.tv:
ZANIKLÉ TRATĚ: Moravská kaolinová dráha do Bítýšky měla krátký život

www.idnes.cz/cestovani/po-cesku/zanikle-trate-kurim-veverska-bityska.A190702_134452_po-cesku_vrja

Situační plán stanice 1911

Současná zástavba 2016

Situační mapa na ulici Nádražní

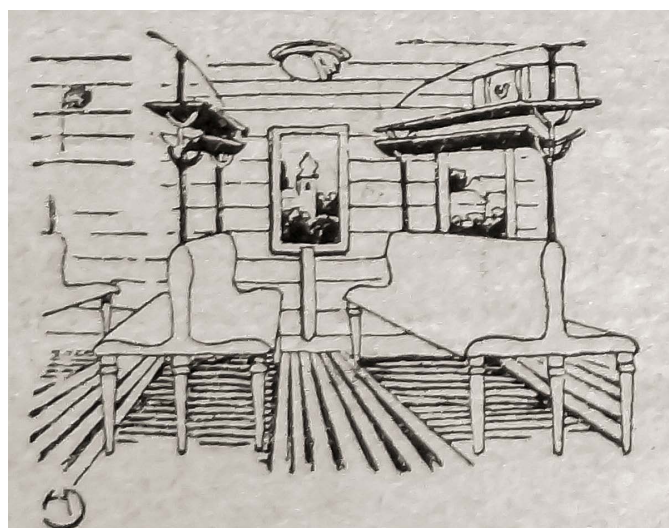
Nádražní budova po roce 1928

Nádražní budova po roce 1928

Drážní hřeby nalezené v průsmyku na Chudčice

Pohled z vagonu (kresba B. Chlad)

89. Lokalbahn Kuřim—Bytýška Veverská.

G 453	G 451	G 459	G 461	km	Stationen	G 450	G 452	G 454	G 458	G 460
720	**	§	††		ab Kuřim 52	†	*	**	§	††
727	1424	1840	1955		ab Mor. Knínice, Mähr.-Kinitz H.	555	620	1110	1822	1942
738	1442	1825	2013	3	† Chudčice H.	548	613	1103	1815	1935
742	1446	1902	2017	9	ab Bytýška Veverská	537	602	1052	1804	1924
				10		533	585	1043	1800	1920

* Außer an W. ** Nur an Sa und nur wenn W. † Nur an W.
 †† Nur an S u. F. § Nur an Wochentagen.

Jízdní řád

Poslední březnovou neděli začne platit letní čas

V neděli 31. března začne platit letní čas. Ve 02:00 si hodiny posuneme o hodinu dopředu na 03:00. Standardní, tedy tzv. zimní čas, nebo přesněji střeoevropský čas, se vrátí v neděli 27. října.

Z HISTORIE

Na území dnešní České republiky byl letní čas poprvé plošně zaveden v roce 1916 za první světové války, následně v roce 1940 a naposled v dubnu 1979 při vážné energetické krizi, posílené silným ochlazením v noci na 1. ledna 1979. Letní čas se tedy zaváděl v době válek nebo akutní energetické krize.

HODINA, KTERÁ ZACHRÁNILA BRNO

První posunutí času o hodinu dopředu v důsledku válečných událostí, i když nikoliv plošně, bylo realizováno v Brně v srpnu 1645. Tehdy při dlouhém a bezvýsledném obléhání švédskými vojsky se generál Torstenson rozhodl, že pokud se mu nepodaří dobýt město, než zazvoní poledne, obléhání vzdá. Agent Brňanů infor-

maci vyslechl a sdělil ji obráncům. Když následující den dopoledne při bitvě to bylo s Brnem dost nahnuté, nechali obránci zazvonit na zvon katedrály poledne o hodinu dřív. Dobyvatelé obléhání ukončili a odtáhli. Od té doby zvony brněnské katedrály na Petrově zvoní poledne o hodinu dřív. S vysokou pravděpodobností se jedná o první posunutí času o hodinu v důsledku válečných událostí.

VÝHLED DO BUDOUCNOSTI

Změny času měly v Evropské unii skončit původně v roce 2019, členské státy se však na jednotném čase nedohodly. Posun času má dopad na mnohé, např. i na veřejnou dopravu, třeba železniční. V březnu při změně času všechny noční vlaky šmahem nabudou hodinové zpoždění; na podzim sice zpoždění nemají, ale musí někde hodinu stát. Řada lékařů se shoduje, že změny času negativně dopadají na spánek, obtíže mohou představovat i v oblasti fyzického a psychického zdraví.

Radoslav Patočka

*Byla zima mezi náma,
a včel už je za horama,
hu, hu, jaro už je tu!*

Na Šmelcovně utopí Moranu, vlády se ujme jaro

Vítání jara vynášením Morany (Smrtky) je krásný všeslovanský zvyk, jehož kořeny sahají až do předkřesťanského období. Rituál vynášení Morany jako symbolu zimy a vítání jara byl vždy významnou událostí, kterou prožívala celá vesnická komunita. Figurína Morany se zhotovovala z větví, odložených částí ženského oděvu, slámy, barevných stuh. Okrášlena byla vždy náhrdelníkem vyrobeným z vyfouknutých, obarvených vaječných skořápek. Průvod dětí i dospělých přinesl figurínu symbolizující smrt, nemoci, bídu a všechno, co lidem škodí, k řece či potoku a za velké radosti ji zapálili a následně shodil do vody. Jen ať odplave a dá už pokoj! Zvyk se praktikoval zpravidla o první jarní neděli. Vítání jara velmi blízké dávnému zvyku se bude konat ve Šmelcovně v neděli 24. března dopoledne. Od Javůrku přijde průvod dětí i dospělých nesoící Moranu. V krátkém kulturním programu (písničky, básně a říkadla) vystoupí děti ze Základní školy Domašov. To už Moraně moc času nezbyvá. Před polednem ji zapálí a nato skončí v Bílém potoce. Slavnost se bude konat za každého počasí.

Vlastimil Valášek

Vítání jara na Šmelcovně (archiv Ing. V. Včeláka)

Zima odplouvá (osobní archiv V. Valášek)

Exotická katalpa

Čas od času se ozývají žehrající hlasy poukazující na nevhodnost výsadby exotických dřevin do volné přírody. Je pravda, že když byl v roce 1710 do Čech dovezen a vysazen akát (přesněji trnovník akát), získal si rychle rostoucí strom původem z východní oblasti Severní Ameriky značnou oblibu. Roste rychle, není náročný a počítalo se s tím, že zabrání erozi mělkých narušovaných půd. Akátové porosty zvyšovaly estetickou hodnotu krajiny. Navíc má akát krásné vonící medonosné květy. Brzy se ukázalo, že kořeny akátu vylučují jedovaté látky a dřevina je vysoce invazní. Rychle se šíří do přirozených společenstev světlých lesů a křovinatých strání, kde potlačuje původní vegetaci.

Podobně je to s pajasanem žláznatým, opadavým listnatým stromem, jehož původní domovinou je Čína a Korea. Jako exotickou raritu u nás vysadili pajasan v roce 1803 v Lednici na jihu Moravy. Esteticky působící dřevina je nenáročná na stanoviště a roste prakticky na všech typech půd. Podobně jako akát působí toxicky na okolí, čímž omezuje růst okolní vegetace. V intravilánech škodí na stavbách i infrastruktuře. Rozrůstá se v parcích, zahradách a sadech. Šíří se rychle pod elektrovody, podél železnic, silnic i podél vodních toků. Květy produkují velké množství alergenního pylu. Ve všech státech Evropské unie platí zákaz prodeje sazenic pajasanu, jeho vysazování, pěstování a dalších forem šíření, neboť patří mezi 40 nejvíce invazních dřevin na světě. Naopak je tomu v případě severoamerické douglasky tisolisté. Ta se jeví jako perspektivní dřevina, která může pomoci obnovit lesy po kůrovcové kalamitě a místy dokonce nahradit zdecimované smrky.

Zcela jinak je tomu s vysazováním soliterních exotických dřevin. Na fotografii vidíte krásný exemplář severoamerické katalpy trubačovitě na pravém břehu Bílého potoka, kterou vysadili manželé Pichovi. Katalpa má krátký kmen a širokou rozložitou korunu. Srdčité listy jsou velké, lícová strana je světle zelená, rub světlejší, na podzim se barví do žluta. Kvete v červnu a červenci množstvím bělavých květů uspořádaných

Katalpa trubačovitá je přirozenou součástí listnatých lesů v jižních oblastech Severní Ameriky

do kuželovitých lat. Plodem jsou až 30 cm dlouhé, hnědé válcovité tobolky tvarem připomínající viržínka, která se začala vyrábět z tabáku Virginia na území bývalého Rakousko-Uherska. Katalpa, která je beze sporu vysoce dekorativní dřevinou, se běžně pěstuje v parcích i zahradách. Na pěstování není náročná a při cestě u potoka se jí evidentně daří.

Jana Váňová, Radoslav Patočka

Jak vybrat přípravek proti klíšťatům pro zvířata

Při výběru jsou rozhodující dvě věci: aplikační forma a účinná látka.

Aplikační forma znamená jakým způsobem je přípravek podán zvířeti, např. pipeta, obojek, tableta... Pipety jsou vhodné pro kočky a psy, kteří mají problém s polykáním tablet. Obojky se nehodí pro kočky, které šplhají do stromů a keřů. Obvykle pak obojek ztratí.

Účinné látky mají buď odpuzovat klíšťata (repelentní účinek) nebo zabíjet parazity, kteří se zapili do kůže zvířete (cidní účinek). Repelenty často obsahují výtažky z bylin, ale v hodně zamořených lokalitách není dobré spoléhat jen na ně. Mezi účinnými látkami, kte-

ré zabíjejí parazity, jsou některé již velmi dlouho na trhu a vykazují slabší účinek, protože klíšťata si na ně zvykla. Obvykle mají tyto výrobky příznivou cenu. Účinnější látky patří do skupiny lanerů (afoxolaner, sarolaner, fluralaner...). Tyto se vyznačují spolehlivým a širokým záběrem proti parazitům – tedy nejen klíšťata, ale také blechy, svrab a další. Některé výrobky kombinují repelentní účinek a zároveň zabíjí parazity, některé mají přidané i látky na odčervení. Lze říci, že v sortimentu si dnes může dobře vybrat každý majitel psa nebo kočky a veterinární personál s výběrem ochotně poradí.

MVDr. Irena Packová

Fakultní nemocnice u svaté Anny má svou tramvaj

Transfúzní oddělení Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně má svou tramvaj. Vyzývá tím k darování krve. Vůz zaujme poutavým rudým designem a hecujícími slogany. Odběrové centrum nemocnice loni zaznamenalo rekordní počet dárců – krev nebo plazmu si nechalo odebrat téměř 11 tisíc lidí, mezi nimi i zaměstnanci Dopravního podniku města Brna (DPMB). „V loňském roce do našeho centra přišlo darovat krev asi o třetinu více dárců než v předchozím roce. Výrazně přibýlo i dárců krevní plazmy, kterou jsme začali odebírat až v roce 2022. To je pro nás velmi dobrá zpráva, ale krve stále není dost, proto se snažíme nové dárcce oslovovat všemi možnými způsoby. Díky vstřícnosti DPMB a daru společnosti Cyrrus je jedním z nich i nová, nepřehlédnutelná tramvaj, která bude

Brnem jezdit celý rok,“ uvedl Vlastimil Vajdák, ředitel Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. Transfúzní oddělení nemocnice u svaté Anny v Brně loni evidovalo 1 137 prvodárců. Mezi nimi byli i někteří zaměstnanci Dopravního podniku města Brna. „Nemocnici jsme poskytli reklamní plochy na tramvaji. Dává nám smysl podporovat podobné projekty, proto jsme navíc mezi zaměstnanci na konci loňského roku zorganizovali hromadný odběr krve. Našich 17 dárců jsme naložili do autobusu a přivezli rovnou do centra, kde věnovali téměř 7 litrů krve. V dubnu odběr plánujeme zopakovat,“ sdělil Miloš Havránek, generální ředitel DPMB. Tramvaj typu Anitra s evidenčním číslem 1807 mohou lidé nejčastěji vídat na lince číslo 5, která projíždí právě kolem Fakultní nemocnice u svaté Anny v Brně. Cestující tak může dovézt přímo na odběr. Dalšími linkami, na které ji dopravce vypravuje, jsou 2, 10 a o víkendech 3. Za nárůstem počtu dárců nemocnice vidí kromě informování veřejnosti i péči o své klienty. „Děláme maximum pro to, aby se u nás dárci cítili dobře. Vítá je příjemný personál, nabídneme kávu, čaj, něco dobrého na snídani, lidé od nás dostanou jako poděkování benefity od našich partnerů, například na návštěvu brněnské hvězdárny nebo slevu na vstupenky do Aqualandu Moravia a Divadla Bolka Polívky. Po odběru mohou zajít dočerpát energii do místního bufetu a využít zde voucher na nákup pochutin za 100 Kč,“ vysvětlil Vajdák.

Mgr. Hana Tomašítková, tisková mluvčí DPMB, a.s.

Jízda na černo se v brněnské MHD nevyplácí

V roce 2023 zkontrolovali revizoři Dopravního podniku města Brna (DPMB) přes 100 tisíc vozů a v nich přistihli téměř 45 tisíc cestujících bez platného jízdního dokladu. Redakci to sdělila Hana Tomašítková, tisková mluvčí DPMB, a.s. „Přibližný průměr jeden černý pasažér na dva zkontrolované vozy tak zůstává v posledních letech stejný. Nemění se ani věková struktura neplatících, nejvíce převládají mladí mezi

18–25 lety, kteří tvoří necelou čtvrtinu. V těsném závěsu za nimi se drží věková skupina 30–44 let, která tvoří 22 procent. Nejméně neplatících je mezi lidmi staršími 60 let,“ uvedla. Počet odhalených cestujících bez platného jízdního dokladu byl v loňském roce 44 789. „Tyto cestující neodrazuje ani loňské zvýšení pokut, kterým jsme chtěli od přepravy bez jízdenky veřejnost odradit. Na pokutách tak neplatíci uhradili přes 32 milionů korun, což je o 8,4 milionů více než v roce 2022,“ sdělila Tomašítková a dodala, že za službu, kterou lidé využívají, je normální zaplatit. Od května loňského roku DPMB navýšil pokuty z 800 korun na 1000 korun (pokud cestující platí na místě) a na 1500 korun, pokud přijde zaplatit později na pobočku.

„Stabilně nízký je i počet napadení revizorů. Od zavedení zvukového nahrávání pracovníků přepravní kontroly před 15 lety a rozšíření edukace revizorů, jak komunikovat s agresivním cestujícím, se počet napadení výrazně snížil a pohybuje se do deseti ročně. V roce 2023 DPMB zaznamenal dva případy s následnou pracovní neschopností. Jen pro srovnání – v roce 2008 jich bylo 30,“ zakončila mluvčí.

Radoslav Patočka

Veveří 2024

Sezona na hradě Vevěří začíná na Velký pátek 29. března. Po celé Velikonoci bude otevřeno o víkendech od 10 do 17 hodin, stejně jako v měsíci dubnu a říjnu. Od května do září je pak Vevěří otevřeno kromě pondělí celý týden od 10 do 18 hodin (je možné, že se otevírací doba bude ještě upravovat, aktuální informace budou vždy na oficiálních stránkách hradu).

Jako v předešlých sezonách nabízí hrad Vevěří dva prohlídkové okruhy s průvodcem: základní okruh Apartmá prince Vasy a výběrový okruh přístupný od 15 let Stavebně historický vývoj hradu. Okruh bez průvodce Areál hradu Vevěří již třetím rokem nabízí zdarma ke stažení do telefonu aplikaci, která návštěvníky provede celým areálem a sdělí i některé zajímavosti. Kód ke stažení aplikace je na každé vstupence do areálu, která v letošním roce stojí 60 Kč. Aktuální ceny na prohlídkové okruhy jsou opět na oficiálních stránkách hradu.

V loňském roce navštívilo hrad Vevěří na všech okruzích dohromady 98 980 návštěvníků.

Akce v sezoně 2024:

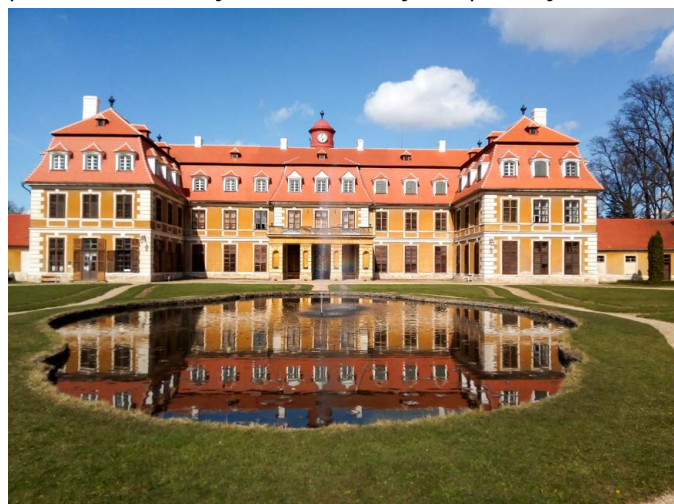
- 20. 4.** Vevěří – Eichhorn 1945 (vojenská akce z období II. světové války)
- 27. 4.** Ukázky výcviku mušketýrů z období Třicetileté války
- 1. 5.** Sraz automobilových veteránů
- 11. 5.** Ukázky výcviku arkebuzírů z období třicetileté války
- 25. 5.** Řecká sobota na hradě Vevěří (řecká hudba, tanec a gastronomie)
- 4.–14. 6.** Školní výlety (program pro předem přihlášené školy a školky, veškeré informace včetně přihlášek na www.komediantinakare.cz)
- 27. 7.** Koncert kapely Tři sestry a jejích hostů
- 9.–10. 8.** Moravské hrady.cz (hudební festival na louce před hradem)
- 31. 8.** Mezinárodní turnaj v pétanque
- 7. 9.** Winston Churchill's Day (ukázky nejen vojenské techniky z období II. světové války)

Veškeré informace o chystaných akcích, otevírací době, cenách atd. naleznete na oficiálních stránkách hradu Vevěří: www.hrad-veveri.cz. Na jakýchkoli jiných stránkách včetně Google mohou být informace mylné, či odlišné!

Mgr. Lenka Uedlová, kastelánka

Zámek v Rájci zve na sbírku kamélií

Státní zámek v Rájci nad Svitavou tradičně otevře výstavou kamélií. Sběrka kamélií vznikla v roce 1973, ale z původních 85 rostlin dokázali naši zahradníci sbírku rozšířit na více než 700 rostlin ve více než 400 druzích, z nichž přes 200 jsou semenáče rájecké, tedy je návštěvníci nemohou vidět kvést nikde jinde. Je to jeden z důvodů, proč v loňském roce zámek navštívilo přes 24 tisíc návštěvníků a další tisíce našich příznivců zaplnily zámeckou zahradu nebo kulturní akce ve volně přístupném areálu zámku, jako jsou charitativní běhy v parku, tradiční jarmark s dětskou Olympiádou v červnu, historické výstavy v areálu, koncerty vážné hudby. A na co nového se mohou návštěvníci těšit v letošní sezóně? Díky soukromým mecenášům se povedlo zrestaurovat několik zajímavých kusů ze sbírek, např. reprezentativní olejomalbu kněžny Leopoldiny ze Salm-

-Reifferscheidt-Krautheimu, která vznikla v roce 1843 v Praze. Autorem portrétu je dvorní malíř bavorských králů Engelbert Seibertz (1813–1905). Poté jsme restaurovali také nádhernou vedutu s pohledem na údolí s rájeckým zámekem, která vznikla pod štětcem brněnského rodáka Franze Richtera (1774–1860) v roce 1822. Olej na plátně je mimořádně cenným ikonografickým dokladem jedné z nejvýznamnějších stavebních etap zámeckého areálu, kdy se ve 20. letech 19. století rozhodl starohrabě Karel Hugo Salm-Reifferscheidt založit zahradu na sever od svého sídla. A nelze opomenout zrestaurovaný další kus z nábytkové soupravy z leštěného černě mořeného dřeva dubu, smrku a hrušně, bohatě zdobené intarzií z cínu, mosazi a perleti v podobě složitých ornamentů. Kmenový nábytek rodiny Salm se objevuje i na akvarelech z rodinných sídel.

Poslední zámeckou radostí je nový průvodce s názvem Zámecká zahrada Rájec nad Svitavou. Zájemci v něm najdou vedle historie a vzácných rostlin ze zámecké zahrady také povídky o historii kamélií a rájecké kaméliové sbírky. Tradiční sezóna bude zahájena na Velikonoci 2024. Ale chtěla bych pozvat milovníky historie také na léto, na letní výstavu v II. prohlídkové trase, která začne v červenci a bude se jmenovat Salony s vůní tabáku. Představí zajímavé kuřácké potřeby, obrazy a rytiny s kuřáckou tematikou, ale především si návštěvníci budou moci návštěvníci prohlédnout řadu sbírkových předmětů k tomuto tématu, které jsou jindy schovány v depozitářích. Tradiční zůstává I. prohlídková trasa s naší vzácnou knihovnou o 61,5 tisíci svazcích. Budeme se na všechny velmi těšit.

Mgr. Zdeňka Kalová, DiS., kastelánka

ZUŠ Kuřim
a Klub přátel ZUŠ Kuřim
vás srdečně zvou na

Koncert bicích tříd
ZUŠ Tišnov a ZUŠ Kuřim

27. 3. 2024
v 18 hodin

v komorním sále ZUŠ KUŘIM

PRODÁM byt 2+1 ve Veverské Bítýšce,
v osobním vlastnictví.
Pouze přímému zájemci.

Kontakt: 603 584 879

**Vyklízení bytových
i nebytových prostor**

+ údržba zahrad – pokos trávy atd.

M: 776 339 166

REALITY SEDLÁKOVÁ

REALITY SEDLÁKOVÁ

– VÁŠ SOUSED V REALITÁCH

18 let zkušeností v oblasti realit

POTŘEBUJETE PRODAT DŮM, BYT,
CHATU NEBO JINOU NEMOVITOST?

**Obrat'te se na makléře znalého
Vaší lokality.**

- právní servis pro prodávající zdarma – kupní smlouvy, návrhy na vklad, listy vlastnictví, výmaz věcných břemen, darovací smlouvy apod. (zdarma také veškeré poplatky na katastrálním úřadě)
- právní servis pro pronajímatele zdarma – nájemní a podnájemní smlouvy, předávací protokoly
- finanční poradenství – hypoteční úvěry, pojištění apod.
- ocenění nemovitostí (dědické řízení, tržní ocenění apod.), znalecký posudek
- zajištění průkazu energetické náročnosti budovy (PENEB)
- příprava nemovitostí k prodeji a jejich prezentace – profesionální fotografie a videa i za pomoci dronu, home staging, 3D projekce a skenování, inzerce na realitních portálech
- úklid, vyklízení a stěhování

tel.: +420 604 737 200

e-mail: info@reality-sedlakova.cz

www.reality-sedlakova.cz

EXIM *tours*

FISCHER

NEV-DAMA

eTravel CZ

NOVÁ POBOČKA od 3.4.2024

Brno Bystrc, Říčanská 21
tel.: +420533555814
e-mail: brno.bystrc@dertouristik.cz

NEJLEPŠÍ ČAS PRO KASTRACI KOČEK

Nově v nabídce chirurgické zákroky a kompletní stomatologie ve veterinární ordinaci u kostela, Dlouhá 48, Vev. Bítýška otevřeno PO - PÁ: 14:00-17:00
MVDr. Iva Mášková
telefon: 541 216 022

SERVIS a OPRAVA NOTEBOOKŮ a POČÍTAČŮ

Diagnostika ZDARMA! Vyzvednutí u Vás.
Rozumné ceny, rychle a spolehlivě,
25 let praxe.

Bednář, tel.: **608 880 107**

PŘISTAVENÍ AŽ K VÁM DOMŮ

PŮJČOVNA - DODÁVKA L2H2
MINIBAGR, PRÁCE MINIBAGR 0,8 t.
ZAHRADNÍ RIDER
AUTODOPRAVA

☎ **603 411 014**

✉ pujcovna.bityska@seznam.cz

AAABYTY.CZ
BYTY • DOMY • POZEMKY

Mgr. Jiří Hrdina **AAAByty.cz**

osobní poradce
v realitních službách

- 12 let praxe v oboru a více než 250 prodaných či pronajatých nemovitostí
- zprostředkování prodeje bytů, domů, pozemků
- aukce nemovitostí
- výkup nemovitostí i spoluvlastnických podílů

telefon: **601 560 217**

e-mail: **jiri.hrdina@aaabyty.cz**

V Zahradách 798
664 71 Veverská Bítýška

Nebojte se zeptat!